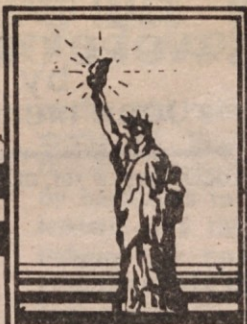

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HERITAGE

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRAVANJA
1301 N. COURTHOUSE RD.
APT. 1406
ARLINGTON, VA. 22201-2537

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

No. 47 Vol. 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, NOVEMBER 21, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50¢

A big "Thank You"

The planning and implementation of the visit to the Slovenian American Communities by Dr. Janez Dular, Minister of the Republic of Slovenia and Dr. Ernest Petric, Representative of the Republic of Slovenia to Washington, was an excellent example of successful joint efforts by many individuals and organizations committed to the international recognition of Slovenia's independence and promotion of cultural ties between here and democratic Slovenia.

The least one can do after a successful program is to acknowledge the many hours of volunteer efforts by so many people. First and foremost, one has to recognize the hard work of the coordinators in charge of the programs in the cities of: Pittsburgh, Mr. Frank Kalik, Chicago, Dr. John Vidmar and Dr. Joze Bernik; New York: Dr. Silvo Lango; and for Cleveland the Planning Committee of the Slovenian American Heritage Foundation who invited Dr. Dular: Ms. Joyce Hribar, Ms. Ann Opeka, Mr. Roger Sustar and Mr. Tony Hiti.

A debt of gratitude goes to all those who were responsible for hosting meetings: Fr. Joze Boznar, pastor, St. Vitus Church, for an enlightening discussion of Slovenian American parishes; James and Madeline Debevec, for the warm reception at the *Ameriška Domovina*, Dr. Rudolph Susel, editor, *Ameriška Domovina* for informative discussions; Mr. Tony Petkovsek for live interviews on his radio program. Mr. and Mrs. August Kollander for all the travel arrangements and for underwriting Dr. Petric's flight expenses; Mr. Charles Ipavec for organizing a brunch and meeting with the Board of the Federation of Slovenian National Homes; Mr. Edmund Turk and Mr. Stanley Zihel for arranging a formal meeting with the Board of the United Americans for Slovenia's Committee at the AMLA headquarters; Mr. Joze Lah for a breakfast meeting to discuss the status of Bishop Baraga's homestead in Slovenia; members of the Board of "Tabor" for an overview of the activities by the war veterans "Domobranci"; the planning committee of the Slovenian American Heritage Foundation headed by Miss Joyce Hribar for the outstanding program "Slovenski Večer", attended by over 400 persons honoring our guests at the Slovenian National Home in cooperation with "Fantje na Vasi" and the SNPJ Circle 2 Children's Choir; Dr. Vladimir Rus and Mr. Dusan Marsic for on Tuesday accompanying Dr.

Dular and Dr. Petric to Pittsburgh for an all day program of visits with the Slovenian American organizations of the Pittsburgh area. A special recognition goes to Frank Kalik, president of the Slovenian Heritage Association for organizing an evening program, "Open Forum" at the American Slovenian Citizens Associations Hall. There were 200 representatives in attendance; Dr. Mate Roesmann, president of the Slovenian American Council for an all day program with Slovenian organizations and escorting the visitors to Slovenska Pristava as well as an open meeting at St. Mary's Church Hall, for the Slovenian speaking audience attended by over 200 persons; Mr. Mike Perles, president of the Board of the Slovenian American Business Council for chairing a meeting of representatives of business ties between the two countries; Mr. and Mrs. Robert Tomšič, president of NESCO for a dinner meeting with Cleveland area businessmen at his residence.

The visit to Chicago was especially successful. Special credit goes to Mr. John Vidmar and Ms. Lucka Rados for accompanying our guests to various functions; Mr. Joseph Evanish, national president of SNPJ for hosting a meeting with the national officers of the SNPJ home office and for hosting a dinner party; Ms. Olga Ancel for welcoming the guests at the headquarters of the Slovenian Women's Union in Joliet; Mr. Stane Merkun for guiding a tour of Slovenian facilities in Joliet including St. Joseph's Church and the national headquarters of KSKJ; Mr. Tone Mravle, KSKJ national secretary for hosting a lunch; Fr. Vendelin Spendov, for guiding the visitors at the Lemont Monastery and grounds; Mrs. Corinne Leskovar for an interview on the Slovenian radio program; Fr. Kristijan Gostečnik for celebrating an exquisite Mass at St. Stephen's Church and later for making available the parish hall for a reception chaired by Mr. Anthony Remec, with representatives of local Slovenian organizations.

Equally successful was the visit to New York's Slovenian community; Dr. Peter Remec, Representative of the Vatican to the United Nations, for hosting a meeting with local representatives at his residence; Fr. Robert Mazovec, pastor, St. Cyril's church for hosting the guests at the well attended annual program, "Vinska Trgatev" in the parish hall; Fr. Aloysius Hribsek for greeting the guests at his Holy Cross church in Fairfield, Connecticut; Dr. Rado Lencek for chairing a round table meeting with the

guests at Columbia University, and Mr. Rudolf Gabrovec, President of Ljubljanska Banka in New York, for hosting a visit to the bank officers and meeting with the staff as well as a farewell lunch in honor of the distinguished guests.

To all of the above and many others who gave their time and efforts for the success of this memorable 10 day visit by Dr. Dular and Dr. Petric, my deepest gratitude.

Dr. Karl Bonutti
President, Slovenian
American Heritage
Foundation

White repeats Slovenian support

The continued violence in Croatia and economic hardship in Slovenia have prompted Cleveland Mayor Michael R. White to reaffirm his support for the freedom-seeking governments of the two countries.

"I join hand and heart with the citizens of Cleveland who are of Croatian and Slovenian heritage, as the struggle for freedom continues in their homeland," White said Friday. "We should be clear and firm and leave no doubt that these two European countries should have the right of self-determination.

Cleveland's liaison for ethnic and international affairs also called for an end to the violence.

"The insane destruction of lives, churches, cultural buildings and historic monuments and cities should be condemned by all peace-loving people," said Richard J. Konisiewicz. "I support Croatia's and Slovenia's call for freedom, and an immediate end to the bloodshed on both sides of this civil war."

White joins representatives from Greater Cleveland's Croatian and Slovenian communities and local, state and federal officials in supporting recognition of independence for Croatia and Slovenia.

Turkey Festival

St. Mary Parish, 15519 Holmes Ave., Cleveland, is sponsoring a Fall Festival on Sunday, November 24 from 2 to 8:30 in the old church hall; 10 turkeys will be raffled off. A delicious dinner will be served from 11:30 a.m. until 2 p.m. in the school cafeteria.

Belokranjski Club big donation

Belokranjski Club donated \$100.00 to the Ameriška Domovina. Thank you very much for your very generous donation.

Iz Clevelanda in okolice

Seja danes—

Klub upokojencev na St. Clairju ima sejo danes popoldne ob 1. uri v prizidku SND na St. Clairju. Na seji bo izvoljen odbor za prihodnje leto, dobile se bodo tudi vstopnice za božično kosilo.

Farni festival—

To nedeljo bo pri Mariji Vnebovzeti farni festival. Od 11.30 do 2. pop. bodo servirali kosilo, festival se prične ob dveh in traja do devetih zvečer. Festival je pomemben vir dohodka za faro. Pridite!

Taroški turnir—

V soboto, 30. novembra, ob 7h zvečer bo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti taroški turnir. Vabljeni!

Pevske vaje—

Pevski zbor Korotan začne z vajami v soboto, 30. novembra, ob pol osmih zvečer, v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

Iz Slovenske pisarne—

V Slovenski pisarni so prejeli Družinske pratike Društva sv. Mohorja iz Celovca. Pratika obsega 159 str. poučnega in tudi zabavnega branja. Cena je \$4.10, za poštnino dodajte \$1. Naročila sprejema Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Božičnica—

Podružnica št. 14 SZZ ima božičnico v torek, 3. decembra, ob 6. zv. v Slovenskem društvenem domu v Euclidu. Rezervacije so potrebne, kajti bo servirana večerja. Pokličite Vero Bajec na 481-7473 ali pa Martho Koren na 585-4227. Članice so naprošene, da prinesejo vstopno nagrado v vrednosti \$3 do \$5.

Lepa podpora—

Belokranjski klub je poklonil \$100 v tiskovni sklad našega lista in se obenem zahvalil za vse usluge tekom leta. Za naklonjenost in podporo se članstvu in odboru Belokranjskega kluba lepo zahvalimo!

Obletnica—

To soboto praznuje Ameriška Dobrodelnna Zveza 81. obletnico svoje ustanovitve z banketom in programom v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. ADZ je znana za njeno radodarnost dobrodelnim ustanovam v naši skupnosti kakor tudi našim kulturnim ustanovam. Glavnemu odboru in vsemu članstvu naše iskrene čestitke!

Na obisku—

Ta teden nas je v uredništvu obiskal dr. Matjaž Klemenčič z mariborske univerze. V zadnjem Celovškem Zvonu ima dr. Klemenčič članek o slovenskih farah v Clevelandu.

Pristava odprta ob nedeljah—

Slovenska pristava bo odprta ob nedeljah, vendar le če ne bo preveč snega. Prigrizek se bo dobil, prav tako za žejo. Za več informacije, pokličite Tonyja Vogel na 383-9307 ali M. Leban na 1-256-8398.

Polka festival—

Vabljeni ste na Zahvalni dan polka festival, ki bo v hotelu Stouffer's v mestnem središču v četrtek, 28. nov., pop. in zvečer. Vse podrobnosti boste našli v angleškem delu. Radijski napovedovalec Tony Petkovšek letos obhaja 30 neprekinjenih let dnevnih etničnih oddaj, kar je gotovo svojevrsten rekord. Omeniti velja, da je v teh letih g. Petkovšek z njegovimi »radiothoni« pomagal mnogim ustanovam, morda v prvi vrsti Slovenskemu domu za ostarele, pred nedavnim pa Združenim Američanom za Slovenijo.

Dr. Rupel v Miamiu—

Na zborovanju slavistične zveze ZDA v Miamiu, Fla. ta konec tedna bo sodeloval tudi slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Izkoristil naj bi priložnost obiska Amerike za srečanja v Washingtonu in morda kje drugje. O zborovanju samem bomo poročali prihodnji teden.

Spominski darovi—

Vinko Vrhovnik, S. Madison, O., je daroval \$15 v podporo našemu listu, v spomin Franka Lauscheta.

Mary Sholar, Spring Hill, Fla., je darovala \$5 v spomin Mike Sholarja.

William Sterling, Willoughby Hills, O., je prav tako poklonil \$5, v spomin Johna Dolenca.

Ga. Tončka Škrabec, Euclid, O., je darovala \$15, v spomin na svojega umrlega moža Johna.

Olga M. Conway, Lakewood, O., je darovala \$10, v spomin na Frances Kramer.

Vsem darovalcem se za njih podporo zahvaljujemo!

V tiskovni sklad—

Dr. Anthony Ravnik, Piedmont, Kalif., je daroval \$75 v podporo našemu listu.

Edwin Grosel, Euclid, O., je poklonil \$25.

Stanley Rus, Willoughby Hills, O., je prav tako daroval \$25.

Milan Zajec, Cleveland, O., je naš sklad obogatil za \$20.

Rose Godich, Bradenton, Fla., je pa darovala \$15.

Vsem darovalcem se za podporo lepo zahvalimo.

**Ameriška Domovina
je Vaš list!**

Thanks for America

With the movements towards democracy in the various states of Europe and the difficulties they are encountering, one thing becomes quite clear: the United States is still the best! — and most other countries want to emulate America.

This Thanksgiving, more than ever before, our greatest gift we can be thankful for is being citizens of the United States.

We already have what others want. Kruschev told President Nixon the Soviet Union is going to "bury you." However, it did not turn out that way.

A trip to Washington, DC for the Bishop Baraga celebration during the Labor Day weekend was quite refreshing. We toured the Capitol, the White House, the Senate, the House of Representatives, various Smithsonian museums, the Vietnam War Memorial, the Washington and Lincoln Memorials, but we were most impressed with the Thomas Jefferson memorial. Maybe it was because Jefferson wrote the Declaration of Independence using the ancient Slovenian's Dukes of Carinthia ceremony as a reference. It is where the ruler of the people can only govern with the consent of the people. The entire idea of Jefferson's Declaration of Independence boils down to our most treasured gifts: *liberty and freedom*.

We have freedoms as outlined in the Bill of Rights which was put into effect on December 15, 1791. The First Amendment gives us freedom of religion, free speech, freedom of the press, and the right to petition. Countries under Communism do not have these rights. They outlaw religion, throw people in jail if they disagree with the government, control the press, and forbid petition.

Compare Communism with democracy. We wrote various letters to the President of the United States trying to reason with him why this country should recognize Slovenia. What did he do? His various State Department executives wrote letters explaining their position and even outlined what must be done before Slovenia can be recognized as an independent country. When you think about it, it's really amazing that the most powerful country on this earth takes the time, trouble, and employs its intellectual capacity to answer the citizens inquiry into its official business.

And we may even call the White House, and for 23 cents we can leave a message for the President, such as "Please recognize Slovenia as an independent country," and on October 7th, the President came to know our desires.

We can also leave indirect messages such as voting against persons he is supporting. This last election he received the signal very clearly that we were disgusted with all the high taxes and unemployment in this country. The President cancelled a trip to Italy to confront his domestic problems.

Every citizen does not receive everything he wants from the government, but if enough people have the same desires, the United States will listen, which can never happen in a dictatorship or Communist country.

But we have to be ever vigilant. Others think we have some magic formula other than hard work to foster our success. Some countries would like to take over the United States and use our knowledge to their own advantage. We cannot let our guard down for one minute. A strong defense and alertness to what is going on is vitally essential. This is not the time to stop our watchfulness.

In our various travels we have talked with people from other countries who cannot even comprehend what we take for granted.

As Thanksgiving approaches, we are thankful to be here, thankful we can help others who also wish to be free, and thankful to our forebearers who founded this country so wisely and with so many freedoms for all citizens.

—JVD

Radio Zagreb

Direct broadcasts from the studios of Radio Zagreb can be heard nightly via shortwave radio station WHRI. These transmissions are apparently sent via satellite from Zagreb to Nobelsville, IN, near South Bend.

Program begins with the Croatian national anthem. This is followed by a brief newscast in American of the very latest wartime events. The rest of the transmission involves actualities and reports in Croatian.

The very powerful signals are easily picked up in Cleveland. The broadcast starts at 7 p.m. E.S.T. (Cleveland time) with signoff at 8 p.m.

The two winter frequencies are 7.315 kHz. and 9.495 kHz. The signal runs about 15 to 30 db. over Sé with very little fading.

Radio Zagreb announced that a meeting of radio representatives from Canada, United States, South America, and Europe will be meeting in Italy at the end of this month. Those who are interested in participating should call Ms. Bogovich at (416) 602-5619. The telefax number is (416) 257-1276.

Lastly, it was announced for interested parties, that the help that was sent to Croatia reached its destination safely.

—Joseph Zelle
Euclid, Ohio

SWU Branch 50 celebrates

Slovenian Women's Union Branch 50 will be celebrating their 60th anniversary with a Christmas dinner on Sunday, December 8th at 1 p.m. at the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave.

Fifty-year members will be honored. There will be music and entertainment. An excellent meal will be in store for all because our member Julie Zalar will be the cook.

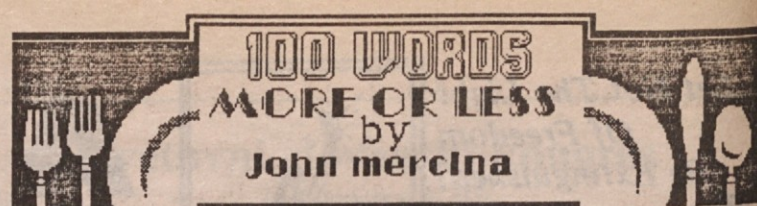
Friends are welcome. For reservations call 881-0442 or 261-3615.

—Ann J. Tercek

In Memory

I am enclosing a donation of \$10.00 in memory of my husband, **John Bond** on the 7th anniversary of his death.

Marie (M. J.) Bond

3224 EUCLID AVE, # 101, CLEVELAND, OHIO 44115

THANK YOU !

With Thanksgiving one week away, it is time for us to recollect the true meaning of this great day and to give thanks. To Pilgrims, Thanksgiving was a day of prayer and a day free of labor. What does it mean for us? Consider more than the eating of turkey, the trimmings and the pies. Say a prayer in thanksgiving for those things that really matter.

**For our family and friends around us.
For those that care for the less fortunate.
For the ability to see, hear and be heard.
For Slovenia's independence.
For the freedoms that we take for granted.
For the LOVE that is in every S"LOVE"NIAN.**

Have a nice Thanksgiving!

State Dept. responds to publisher

Mr. James V. Debevec
Publisher
American Home Newspaper

November 4, 1991

Dear Mr. Debevec:

I am responding to your letter of October 7 to President Bush in which you urge the Administration to recognize Slovenia as an independent country.

The United States looks forward to further developing its ties with the various republics in Yugoslavia. We have made it clear that we will accept any further political arrangements that are decided on peacefully and democratically by the peoples of Yugoslavia, through dialogue and negotiation. However, we do not believe that partial solutions, unilateral actions or outcomes achieved by force and intimidation will achieve a comprehensive and lasting settlement.

The five principles that Secretary Baker enunciated in his address to the CSCE meeting in Moscow on the Human dimension Mechanism are also central to our policy toward Yugoslavia as a whole and its individual republics. To reiterate, the five points are:

- Determining the future of the country peacefully and democratically, consistent with CSCE principles;
- Respect for all existing borders, both internal and external, and change to those borders only through peaceful and consensual means;
- Support for democracy and the rule of law, emphasizing the key role of elections in the democratic process;
- Safeguarding of human rights, based on full respect for the individual and including equal treatment of minorities; and
- Respect for international law and obligations, as well as commitments made in the CSCE, especially adherence to the Helsinki Final Act and the Charter of Paris.

Sincerely,
Michael J. Habib
Director
Office of Eastern European
and Yugoslav Affairs

Dr. Ernest Petrič Thanks Slovene Americans For Their Efforts

From November 1 to November 12 Dr. Janez Dular, Minister for Slovenes Abroad in Slovenia's government, and I had the opportunity to visit organizations of Slovene Americans and Slovene Americans residing in Cleveland, Pittsburgh, Chicago, Joliet, New York and Fairfield, Conn. We experienced the hospitality and friendliness of numerous organizations and of even more individual Slovene Americans. There were far too many of you for me to hope to name each of you. For both of us the visits with you were an extraordinary experience, very informative and yet very friendly, and we both hope that those with whom we met and spoke also found our visit fruitful.

It was so marvelous to realize how much love and commitment there is among our people in America for their old homeland, and how much willingness to assist and cooperate in Slovenia's behalf. Today, Slovenia is even more intensely in need of particularly moral support as she enters the family of nations as a sovereign, democratic republic. For everything that you have done so far for Slovenia, and for the hospitality and organization of our visit with you, both in my own name and in that of Dr. Dular I express my most sincere thanks!

Dr. Ernest Petrič, Chairman,
Office of the Republic of Slovenia,
Washington, D.C.

Freedom of choice... two great ways to save!

5 1/2% Statement Savings OR Passbook Savings

- ✓ \$10.00 Minimum Balance
- ✓ 5.5% Rate Yields 5.614%
- ✓ No Service Fees
- ✓ Quarterly Statement (Statement Savings)
- ✓ Free Asset ATM Card with no usage fees (Statement Savings)
- ✓ Daily Interest with Quarterly Compounding

Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400	Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100	Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000	Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865	South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
Mayfield Hts. 1351 SOM Ctr. Rd. 473-2121	Willoughby Hills 2765 SOM Ctr. Rd. 944-3400

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank
Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Orrin Hatch writes to Joseph Zelle

November 14, 1991
Dear Mr. Zelle:

For six months, Western policymakers have looked the other way as Yugoslavia has slid into civil war. We now face the grim prospect of the destruction of the democratic republic of Croatia by Serbian communist hardliners or even a bloody Balkan war ultimately dragging in four or more outside powers. It is time for the United States to press for a settlement based on democratic self-determination.

Since elections in 1990, Croatian and Slovenian leaders have struggled in vain to negotiate an agreement to reform the bankrupt communist system by decentralizing power and reconstituting Yugoslavia as a confederation — the only viable formula for political stability and democracy for that multinational country. When their appeals were consistently rejected by the hardliners in Serbia and the federal government, the West treated both sides as equally responsible for the dispute and shunned the two democratic republics when they declared independence in June.

The present offensive against Croatia by federal and Serbian forces is the result of a successful de facto coup by communist hardliners. The military has ignored the orders of Yugoslavia's civilian leaders — President Mesic and Prime Minister Markovic — in launching the offensive.

In response to this coup, the U.S. should consider a number of policy options: first, insist that control of the armed forces be returned to the duly constituted government of Yugoslavia; second, recognize the elected governments of Slovenia and Croatia

as the only legitimate governments of those republics, thereby forestalling attempts by hardliners to depose their leaders; and third, create a balance of power on the ground to force the hardliners to negotiate.

There will be no peace until the coup leaders run up against immovable opposition.

This could be achieved through a European-or U.S.-imposed peacekeeping force armed sufficiently to block further advances by federal forces into Croatian territory.

If that fails, we should consider lifting the arms embargo on Yugoslavia in order to supply the democratic republics with the antitank missiles and light armor needed for their defense.

We should seek stability in Europe. But in the aftermath of the fall of Communism, stability cannot be based on the status quo. In Yugoslavia, it can be built only on the foundation of a new democratic political order that allows the democratic self-determination of all its constituent republics.

I will continue to support the democratic aspirations of the Slovenian and Croatian people.

Orrin G. Hatch
United States Senator
(Utah)

Christmas Dinner

Slovenian Pensioners Club of Euclid will hold its annual Christmas Dinner on Wednesday, December 4 at the Slovenian Society Home on Recher Avenue, Euclid, Ohio. Dinner meeting at 1 p.m.; donation \$5 Members Only.

For tickets call 942-3785, 946-3878, 481-5004 or 531-4445.

—Eleanor Pavey

Donations

Thanks to the following for their much needed generous donations to the *Ameriška Domovina*:

- Frances Krnicar, Redondo Beach, Calif., — \$25.00
- Joseph Jursic, Richmond Hts., Ohio — \$5.00
- Paola Rijavec, Wickliffe, Ohio — \$5.25
- Joseph Stariha, Euclid — \$5.00
- Mary Drobnick, Euclid, in memory of husband Frank Drobnick — \$10.00
- Frank Hren, Richmond Heights, Ohio — \$15.00
- Joseph Sojer, Bradenton, Fla. — \$10.00
- Rudi Knez, Cleveland — \$10.00
- Jože Skulj, Toronto — \$10.00
- Julia Smole, Cleveland — \$5.00
- Marie J. Bond, Cleveland Heights, Ohio, in memory of father, **Joseph Piks**, — \$5.00
- Anton Okorn, Toronto — \$5.00
- Mrs. Joseph Melaher, Cleveland — \$10.00
- Milan Pavlovic, Euclid — \$5.00
- William Leskovec, Cleveland — \$5.00

- Mrs. Joseph Zupancic, Lyndhurst, Ohio — \$5.00
- Mary Ster, Wickliffe, O. — \$10.00
- Jacqueline Hanks, Willoughby Hills, O. — \$10.00
- Mr. and Mrs. Anton Vogel, Euclid, O. — \$10.00
- Dorothy Kraft, Mt. Clemens, Mich., in memory of parents **Louis and Jennie Sever** — \$20.00
- A. L. Zeleznik, Garrettsville, O. — \$10.00
- Mrs. John Ambrozic, Willowdale, Ont., Canada — \$20.00
- Antonia Skrabec, Euclid, in memory of husband **John Skrabec** — \$15.00

- Mr. and Mrs. Stane Mrva, Willoughby Hills, O. — \$5.00
- Josephine F. Sadar, Cleveland, in memory of parents **John and Jennie Znidarsic** — \$5.00

AHA Auxiliary News

The Slovenian Home for the Aged Auxiliary will decorate the Home for Christmas on Monday, December 2nd at 9:30 a.m.

Make reservations for lunch by calling Eleanor Pavey or Bertha Walden at 531-4445.

Decorations will be removed on Monday, January 13 at 9:30 a.m.

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

**Funeral Facilities Available
Throughout Lake County**
944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

TONY PETKOVSEK'S 30th POLKA WEEKEND "Trideset (30) Celebration at Tower of Polka Power" Thanksgiving Day Polka Party

"30th"
Thanksgiving
Polka Party

Thursday, November 28, 1991 — 4:00 p.m. til 2:00 a.m.
Stouffer's Tower City Plaza Hotel - Public Square - Downtown Cleveland
(Cooperation of the Cleveland Slovenian Radio Club)

GRAND BALLROOM	SPECIAL GUESTS	GOLD ROOM
4:30 Mike Wojtila Entertainers 6:00 Gordon Hartmann - Wis. 7:30 Joe Fedorchak-Youngstown 9:00 Gary Siebert - California 10:30 Joey Tomsick Orchestra 12 Mid Eddie Rodick Band featuring Lynn Marie's "Polkaerobics"	<ul style="list-style-type: none"> • OHIO GOVERNOR GEORGE VOINOVICH • Nashville's Joey Miskulin • Canada's Walt Ostanek • Chicago's Roman Possedl • Minnesota's Frank Kramer 9 till 12 Continental Strings Tamburitizens - Stroll	6:30 Fairport Ensemble-Button Box 8:00 Tony Klepec - Alpine 9:30 Johnny Vadnal Orchestra with Barbara Lane - Milwaukee 11:30 Dick Tady - W. Penna. 1:30 Jamming the night away - Lipa Park Button Box. Join in!

Donation/Admission \$10. Advance or At Door
(Includes Parking & Souvenir Program Book)

WELW / WCPN

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277
Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home
6016 St. Clair Ave.
Phone 361-3112 or 361-3113

Zachary A. Zak, licensed funeral director

HOTEL WEEKEND ACTIVITIES

<p>FRIDAY, NOVEMBER 29 (Ballroom to be announced) Presenting a Spectacular THIRTIETH RADIO ANNIVERSARY "TRIDESET" SLOVENIAN CELEBRATION AT 3PM</p> <p>Assembling the Best in the... • Polka Country's Cleveland-Style Celebrities • Slovenian Vocalists in combined presentation/Junior chorus with patriotic salute to US and Slovenia • United Slovenian Society Band • Phenomenally popular button accordion artists enmass "an ultimate Jam Session of Jam Sessions for all times!"</p> <p>Dancing to follow: 6 p.m. till 2 a.m. 6:00 Eddie Kenik & the Slogars (OJA!) 8:00 Sumrada Brothers (Best New Young Band) 10:00 Dick Tady (Pennsylvania) 12:00 Gary Siebert (California)</p>	<p>SATURDAY, NOVEMBER 30 (Gold Room) Going International in '91 SALUTING THE COUNTRY'S RADIO PERSONALITIES IN THE INTERNATIONAL POLKA DJ ASSOCIATION</p> <p>6:00 Polka Mass with Father Frank Perkovich of Minnesota 7:00 Gordon Hartmann Band of Wisconsin (Polkaholics) 8:30 Al Nowak's Edelweiss of Cleveland (German/Alpine) 10:00 Jimmy Bryda's 3rd Edition of Elyria-Lorain (Polish) 11:30 Fred Ziwich's (International) Sound Machine 1:00 Joe Toriskie Cleveland's Casuals (You name it!) and FINAL ALL NIGHT JAM IN WHITEHALL</p> <p style="text-align: right;">More surprises tonight as introduced by Guest MC California's Al Propper of DJ Association</p>
--	---

Entertainment will reflect the three continuous decades of radio promotion on Tony Petkovsek's Daily Programs in Cleveland currently on WELW and WCPN as America's longest running 7 day-a-week show.

Special Emcees for the events will be radio announcers
 Tony Petkovsek • Joey Tomsick • Alice Kuhar • Duke Marsic

DONATION / ADMISSION AT DOOR \$6.00 EACH DAY/GOOD ALL DAY!

EXCELLENT OPPORTUNITY TO EXPLORE THE EXCITING NEW TOWER CITY CENTER
"THE AVENUE" — 120 SHOPS ADJACENT TO THE HOTEL/FAST FOOD

NATIONALLY AND ALL OHIO CALL KOLLANDER POLKA TOUR HEADQUARTERS
Toll Free Number for Reservations/Information ask for Tony or Joey
1-800-800-KWT1 (5981)
CLEVELAND/LOCAL (216) 692-1000
WRITE: 971 EAST 185TH STREET • CLEVELAND, OHIO 44119
MAKE PAYMENTS DIRECTLY TO STOUFFER'S HOTEL • 24 PUBLIC SQUARE • CLEVELAND, OHIO 44113

Thanksgiving event sponsored in co-operation with
Cleveland Slovenian Radio Club Committee JOHN PESTOTNIK, Chairman

— Recent Deaths —

FRANCES H. KRAMER

Frances H. Kramer (nee Medved) was the wife of Anthony F. (dec.); sister of Antonia Medved Lausche, Mary Loushin (dec.), Louis Medved (dec.), Anthony J. Medved (dec.), and Julia E. Larson of Santa Rosa, Calif. She was the aunt of Dr. Ray Loushin, Richard and James, Louis, Mary Jane Medved, Anthony Dale Larson, Marie Thiel, Laurie Turks, Kathy Murray.

Friends were received at Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd on Sunday and Monday, November 17 and 18. Funeral was on Tuesday morning, November 19 at St. Vitus Church; interment in All Souls Cemetery.

FRANCES CELIA BAYUK

Frances Bayuk, a member of the Waterloo Pensioners Club, was the sister of Olga Larsen, William, Vera Bajec and Molly Snyder; and beloved aunt of many.

Friends were received at Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd., Sunday, November 17.

Funeral was on Monday, November 18 in St. Mary's Church (Holmes Ave.). Interment in All Souls Cemetery

JOHN LUBE

John Lube was the husband of Jane (nee Stefancic); and the son of Ivana and John (both dec.). He was the brother of Edward; brother-in-law of Florence (dec.) and Mary; uncle of Joan, Carol, and Edward.

He was a member of St. Vitus Holy Name Society, KSKJ Lodge No. 25, St. Clair Pensioners, and Via Coeli Guild.

Friends were received at Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd. on Wednesday, November 20.

Funeral is Thursday, November 21 at St. Vitus Church; interment in All Souls Cemetery.

ANNA VOJE

Anna Voje (nee Miklacic), was the wife of Joseph (dec.); mother of Josephine Strle, (Anton), Sylvia Krasovec, (Edward), Anna Krevh (Stanley); grndmother of 10; great-grandmother of 13.

She was a member of KSKJ, Sts. Cyril and Methodius.

Friends were received at Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd., Wednesday, November 13.

Funeral was Thursday, November 14 at St. William Church. Interment All Souls Cemetery.

MARTIN KOSTANSEK

Martin (Marty) Kostansek, 74, of 1124 East 68th Street, died at St. Vincent Charity Hospital on Saturday morning after a short illness.

Martin was born in Cleveland and lived in the St. Clair area his entire life. He had been

employed at Prijatelj's Drug Store for over 30 years as a clerk. He never retired.

Marty also worked at both League Park and the stadium as an usher for over 40 years; due to health reasons he retired from his job in 1981.

Mr. Kostansek was a member of AMLA No. 1 and Catholic Knights of Ohio. He was also a member of St. Vitus Holy Name Society.

He was the son of Martin and Mary (nee Tisovic) (both dec.); brother of Mary K. Cerne and Albina.

Visitation was on Sunday and Monday at Zele Funeral Home, 6502 St. Clair Avenue with funeral service Tuesday at St. Vitus church at 11 a.m. Burial was in Calvary Cemetery.

ANTHONY OGRINC

Anthony Ogrinc, 82, died at Euclid Meridia Hospital on Thursday, November 14.

Mr. Ogrinc had been a resident of Euclid for 52 years. He was born in Cleveland and had been employed as a scale man at Chase Brass in Euclid for over 30 years; retiring in 1971.

Anthony was the husband of Louise (nee Globosnik); father of Doris Siskin (Elmira, NY), Richard Ogrin (Houston, TX), and Marilyn Benner (Louisville, KY); grandfather of eight, great-grandfather of two; brother of Jennie Babic, Marie Ogrinc, Angela Cvek (dec.), and Joseph Ogrinc (dec.).

He had been a member of AMLA Lodge No. 27.

Funeral services were Saturday, November 16, at Zele Funeral Home, 452 East 152nd Street at 11 a.m. with burial in All Souls Cemetery. Visitation was held Friday at the funeral home.

JEAN AKERS

Jean Akers (nee Kracna) of Battles Road, Gates Mills, passed away in Wickliffe Country Place on Sunday, November 3.

Jean was born in Austria. She was retired from Hawley & Reed where she was employed as a bookkeeper.

She was the widow of William F. Akers.

Friends called at Zele Funeral Home on Friday, November 8 from 8 until 1 p.m. until time of service at 2 p.m. Burial in Lake View Cemetery.

ROSE SKODA

Rose Skoda (nee Rozman), 93, passed away in the Slovene Home for the Aged on Tuesday, November 5th.

Rose was born in Croatia. She was a former resident of Euclid and a resident of the Slovene Home for the Aged for several years.

Rose was the beloved wife for 69 years of the late Frank who died in 1986.

She was the mother of Evelyn, wife of Dr. Leonard Janchar (Marshallville, OH); grandmother of six, great-grandmother of 16.

She was a member of the American Slovene Club.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. on Thursday, Nov. 7 from 12:30 p.m. until time of service at 2 p.m. Burial in All Souls Cemetery.

Donations in her name to the Slovene Home for the Aged would be appreciated by the family.

JULIA WUKOVICH

Julia Wukovich (nee Stancih), 79, of E. 73rd St., died October 31 at her home.

Julia was born in Rajch, Yugo. She came to this country in her late teens. She had lived in the St. Clair area for over 40 years. She was employed as a dietary worker at White Motors until her retirement.

She was a member of CFU No. 99, St. Joseph and the Croatian Ladies Club.

Julia was the widow of Paul who died in 1962. She was the cousin of Ann Mittelsstaedt, Mary Schimsack, Katherine Behnke, Joh Cindrach (dec.), Louis Cindrach, Rose Gellerhaus, Frances Wiseman, Helen Knox and Mildred Dooley (all of New York), and many cousins in Croatia.

Friends called at Zele Funeral Home, 6502 St. Clair Ave. Friday, Nov. 8 where services were held Saturday at 11:30 a.m. and at St. Philip Neri Church at noon. Interment Calvary Cemetery.

Jam Session, Dinner/Dance In Collinwood

The Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue in Cleveland, will have an open jam session on Friday, November 29 in the club room. Corky Godec with other members of the Polkats will provide music from 2 until 6 o'clock. Visiting musicians are cordially invited to participate, especially out-of-towners. Bring your instruments and jam. Free admission.

Also, the ninth annual Thanksgiving dinner and dance will be on Saturday, November 30th in the upper hall. The Johnny Vadnal Orchestra will provide the music for dancing. Doors open at 6 o'clock. Donation is \$12. For ticket information, call Mary Podlogar at 851-5761.

Thank you, Collinwood Slovenian Home Frank Koncilja Committee Member

Enjoys paper

Enclosed is a check for \$30.00 so that you can continue to send the Ameriška Domovina to my father Joseph Rolih of Garfield Hts., Ohio, for another year. He is 95 years old and enjoys reading it. He wishes it would come more often.

Antonia Topolnicki

Croatian tennis stars

New York, NY — Goran Ivanisevic, tennis player from Split and Goran Prpic from Zagreb, Croatia, participated at the United States Open '91 Tennis Tournament.

Ivanisevic is seeded as number 12 best tennis player in the world. Only 20 years old, he is temperamental, talented and sporadically brilliant. His serve, at 125 miles per hour, is one of the fastest in the world. At the U.S. Open he was ousted by Ivan Lendl.

During an interview, Ivanisevic talked about the civil war in Yugoslavia, "My home is Croatia. I'll never again play with the Yugoslavian Davis Cup Team. From now on I'll play only for Croatia. I call my hometown Split every day, to see if my sister Srdana and her son are O.K. It is tough for me to go in the war, but I think that my tennis racket is my weapon. Recently, the Yugoslav Army bombed 20 kilometers outside Split. The last two, three nights I didn't sleep well because I was thinking all the time about the war."

Ivanisevic who made well over a million dollars in career prize money, lives part of the time in Monte Carlo.

Goran Prpic, 26 years old, seeded 18th best tennis player in the world, was beaten by Ivanisevic 6-1, 6-3, and 6-4 in a second-round match at the U.S. Open. Prpic said, "Civil War in Yugoslavia is getting worse every day. So I don't find any reason to play Davis Cup for Yugoslavia because the country does not exist. I am married with a child and I would like to stay in Zagreb, the place where I was born and the place where I live. The very last solution for me would be to move out of Croatia."

The 17-year old Monica Seles won women's title at U.S. Open. She has the best two handed backhand in tennis. She also won French and Australian Open and is the youngest No. 1 ever in the world. Monica was born in Novi Sad, Serbia and has Hungarian ethnic roots. Her family moved to Sarasota, Florida but officially Monica still represents Yugoslavia. "I was in Novi Sad as recently as December 1990. I always talk over the phone to my grandparents in Novi Sad and ask them if they are all right. I also worry about my many friends my age in Novi Sad," said Seles.

—Kathy Tepesh

Liked Immigrant Mother article

Dear Madeline and Jim, The article about the Immigrant Mother hit home and I cried each time I read it; you see that was my Mother almost to the last word. So in her memory and my father, too, **Antonia and Carl Strekely**, I am sending you this (\$20.00). I know I'll cry again because I'll read it over and over. "Thank you."

Donna Ohman
Cleveland, Ohio

Donation

Edwin Grosel of Euclid, Ohio donated \$25.00 to the Ameriška Domovina. Thank you very much, and for the two new subscribers.

Senator Glenn writes to Grosel

Mr. Ed Grosel
Grosel Industrial Sales Inc.
Euclid, Ohio 44117

October 22, 1991

Dear Mr. Grosel:

Thank you for advising me of your intention to establish a Referral Advisory Board for United States-Slovenia Business. I understand that your group has been in close contact with Slovenia's Ministry of Science and Technology, and commend your desire to bolster economic development in Slovenia. I would appreciate your keeping me up to date on the development of your proposal.

Again, thank you for thinking of me. I look forward to keeping this line of communication open.

Best regards,
Sincerely,

John Glenn

United States Senator

Post-Thanksgiving Dance

The Slovenian National Home, 6417 St. Clair is sponsoring a dance on Friday, November 29 from 7 p.m. until 11 p.m.

Music will be provided by the Joe Fedorchak Orchestra. Refreshments will be available. Admission is \$5.

For more information or tickets, contact the secretary at 361-5115 days, Tuesday thru Saturday or Marilyn Genovese at 943-5190 evenings.

Bake Sale

The St. Mary (Holmes Ave.) Altar Society will sponsor a krofe and bake sale on Saturday, November 23 in the school cafeteria beginning at 10:30 a.m.

Seeks Slovenians in Charlotte, Resistorstown, MD

Welcome to new subscribers Jim Loncar of Charlotte, NC and Will Tuma of Resistorstown, Maryland. They are interested in meeting Slovenians in their area. Both play the button box.

Donation

Dr. Anthony Ravnik of Piedmont, California, donated \$75.00 to the Ameriška Domovina. Thanks a million.

Bake Sale

In conjunction with the Fall Festival of St. Mary (Collinwood) Church, a bake sale will be held on Sunday, November 24 in the old church hall.

Ladies, and maybe even some of the men who are good bakers, are asked to please bring your donated baked goods to the church hall on Sunday morning or early afternoon.

Donation

Thanks to Dorothy Winter of Neff Rd., Cleveland who donated \$20.00 to the Ameriška Domovina.

Jam Session

Slovenian National Home Club Room, 6409 St. Clair is sponsoring its 2nd annual "Jam Session" on Wednesday, November 27 from 7:30 p.m. to 1 a.m.

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the Slovenian Community."

St. Mary's has successful alumni banquet

St. Mary School (Holmes Ave. in Collinwood) had a very successful first "homecoming" on October 20.

Over 220 alumni of the school attended, some coming from as far as Oregon, California and Arizona. They gathered for the celebration of noon Mass with two of the celebrants who are graduates of the school, Fr. Francis Zagorc and Fr. Fred Nachtigal.

Following Mass a banquet meal was served in the school cafeteria.

After this there was a tour of the school and a look at the memorabilia on display, and of course, a chance to reminisce with old friends.

Madeline and Jim Debevec who are both graduates of the school, presented to Fr. John Kumse, pastor, a check for \$2,000 for four \$500 scholarships from the Frances and Jane S. Lausche Foundation, in memory of Senator Frank J. Lausche. The scholarships are for students now attending, or who have attended St. Mary's school or who are now matriculating on a higher level.

Many thanks to all who participated, without them, this first homecoming would not have been a success.

We could continue with the friendship as St. Mary's Church is having a bazaar in the old church on Sunday, November 24 and the alumni is having a booth where crafts and bake goods will be sold.

The next meeting for St. Mary's school alumni will be held on January 30, at the school.

—Jennie Suln Schultz
Class of 1936

James Debevec, presents check in memory of Senator Frank J. Lausche in the amount of \$2,000 for St. Mary scholarships.

Tercek "kids" brother and sisters featuring Sister Luke who graduated from St. Mary's in 1918.

Mrs. Kremzar, Fr. Nachtigal and Elsie Zalar.

St. Mary School alumni members.

Photos by Jennie Schultz and Frank W. Ponikvar.

VISIT US!

VILLA ROSA
Pizza / Restaurant

Our dining room is open to serve you
Monday thru Thursday 11 a.m. until 11 p.m.
Friday & Saturday from 11 a.m. until 1 a.m.
We are open on Sunday from 1 p.m. - 11 p.m.
We serve imported beers including Slovenian Union Pivo.

(Located at Andolsek Plaza)
853 E. 185 St. - Cleveland

You can order Take-Outs 486-5545

Besides English, Slovenian is spoken!

Anton M. Lavrish

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

In Loving Memory

of the Seventh Anniversary
of the death of our
husband, father and
grandfather

Frank Kristoff

who died Nov. 21, 1984

*He had a smile, a pleasant
way,
helping hand to all he knew.
He was so kind, so generous
and true,
On earth he nobly did his best,
Grant Him, Jesus heavenly
rest.*

Sadly missed by
Loving wife — Ann
Daughters —
Sr. Donna Kristoff O.S.U.
Doris Hodgson
Darlene Dibble
Sons-in-law — Howard
and John
seven grandchildren

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-4391

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 East 200th St
Euclid, Ohio 44119

DMH Corp.
531-8844

Imported Slovenian Wines

(Laski - Riesling Šipon)
Also available are various
imported beers, wines, etc.

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Domestic and Imported Beer & Wine

— Owner - David Heuer

Coming Events...

Saturday, November 23

Indianapolis, IN — Fantje na Vasi and the Alpine Sextet will be performing at Holy Trinity's Bockhold Hall, 902 N. Holmes Street at 7 p.m. For tickets, \$10, call 271-8340 or 299-3266. Sponsored by Slovenian Cultural Society and Slomšek Kulturno Društvo.

Sunday, November 24

St. Mary (Holmes Ave.) parish annual fall festival and turkey raffle starting at 3 p.m. in the old church hall.

Wednesday, Nov. 27

Pre-Thanksgiving Jam Session, Club of Associations of SNH, 6409 St. Clair Ave., featuring Zeke and Charlie the Boys from St. Clair, Roman Possedi and many more. 7:30 p.m. until ?

Thursday, November 28

Tony Petkovsek's 30th Thanksgiving Polka Party at Stouffer Tower City Plaza, downtown Cleveland. Donation \$10.00.

Friday, Nov. 29

Post-Thanksgiving Dance, Slovenian National Home, 6417 St. Clair Avenue. "Full Ballroom Dancing" featuring Joe Fedorchak Orchestra, 7:30 p.m. until ?

Saturday, Nov. 30

The Collinwood Slovenian Home 'Polka Capital's' Ninth Annual Thanksgiving Dinner Dance from 6 p.m. until... Donation \$12.00

Tuesday, Dec. 3

Slovenian Women's Union No. 14 Christmas Party, 6 p.m. at Slovenian Society Home, Euclid. Members call 481-7473 or 585-4227.

Sunday, December 8th

Slovenian Women's Union Branch 50 60th anniversary and Christmas dinner at 1 p.m. at Collinwood Slovenian Home on Holmes Ave. For reservations call 881-0442 or 261-3615.

Sunday, December 15

Christmas Party for KSKJ Youth members of lodges St. Lawrence No. 63, St. Joseph No. 146 and St. Anne's No. 150 at Slovenian Hall on E. 80th St., 3 p.m.

Tuesday, Dec. 31

Singing Society Korotan New Year's Eve Party. Music by Trio Mejač.

Christmas Party

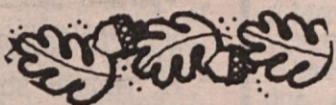
It's Christmas Party Time! Members of Slovenian Women's Union No. 14 are invited to bring a guest along to join in the fun on Tuesday, December 3 at 6 at Slovenian Society Home on Recher Avenue, Euclid.

Our holiday dinners are always filled with excellent home-cooked meals and give us all a chance to meet new people and visit with old friends. Our entertainment committee has been hard at work to make this a memorable evening for all.

Call in your reservation to Vera Bajec at 481-7473 or Martha Koren 585-4227. Members are requested to bring along door prizes if you can of \$3 to \$5 in value.

AUTO, HOMEOWNERS, LIFE & ESTATE PLANNING

**HANKS AND COLETTA
INSURANCE AGENCY, INC.**

CHUCK COLETTA
481-8000

563 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119

We wish all Americans and Slovenians, our friends
and clients, a happy traditional family Thanksgiving!

THANKS
Dear Brothers,
Sisters and
Friends
**Andy
Cashen**

THANKSGIVING?
Time to Think! Be Grateful For All

State Representative
Ronald Suster
and his family
wish all American citizens, and
especially to all
Slovenian-Americans,
*sincerest best
wishes for a
HAPPY THANKSGIVING!*

RECIPE

**SWEET POTATO
CASSEROLE**

- 3 cups mashed sweet potatoes (3-£)
- 1 cup sugar
- 1/2 teaspoon salt
- 2 eggs beaten
- 1/2 stick margarine (melted)
- 1/2 cup milk
- 1 teaspoon vanilla

Combine above ingredients, place in a large square or oblong baking dish and sprinkle with the following topping:

Topping

- 1 cup brown sugar
 - 1/2 cup flour
 - 1 cup chopped pecans
 - 1/2 cup melted butter or margarine
- Bake at 375 degrees for 30 minutes.

**Slovenian architect
displayed in US**

An exhibition of contemporary architecture from Slovenia, never before seen in the United States, will open at the National Institute for Architectural Education (NIAE), 30 West 22 Street, New York City, on November 12th from 6 to 8 p.m.

Contemporary Architecture from Slovenia will run through January 3.

Contemporary Architecture from Slovenia is designed to explore the evolution of contemporary Slovenian architecture, in part, by placing the works in their historical and cultural contexts. Original drawings, models and photographs will be presented.

The core of the exhibition will be made up of work from DESSA Gallery, a cooperative of 130 Slovenian architects. For the most part the projects will be representative of a broad cross-section of attitudes and styles, while at the same time sharing common theoretical principles. These principles were developed in the 1980s through a variety of specialized publications that exposed the Eastern-Block countries to western ideas.

Specially featured will be the work of Jože Plečnik (1872-1957), one of Slovenia's most influential architects.

**Thanksgiving
Greetings to All!**

"The more
than one company
agency"

ANTHONY INSURANCE AGENCY
INSURANCE - ALL LINES

TOM ALLEN

508 E. 185 ST.
CLEVELAND, OHIO
531-5555

To all our clients, friends, and those in the American-Slovenian community — We wish the best Thanksgiving to ALL!

**ZELE
FUNERAL
HOMES**

To all Americans:
**HAPPY THANKSGIVING
DAY!**

Richard Zele
Louis Zele
Sutton Girod

Business Phone 692-2099

475 EAST 200th STREET
EUCLID, OHIO
44119

Celebrating our 5th Anniversary Sale
Monday, December 2
throughout the holidays.

Special Sale 25% to 50% off

Fantastic selection of cocktail and evening dresses. Many sequin styles for evening parties.

Introducing a new line of Brides and Bridesmaid dresses, half and full sizes.

Gift Certificates
Alterations Available

475 E. 200th Street
692-2099

Hours: Daily 9 - 4 p.m., Mon. & Thurs. 9-9 p.m.

To all our customers, friends
and to all Slovenian people
around the world and in
native Slovenia:

We wish you Happy Holidays

Frank and Angela Fujs Family

VESTI IZ SLOVENIJE

Deklaracija o Jugoslaviji držav-članic Evropske skupnosti — Za Slovenijo veliko skrbí zbujajočih nejasnosti

Na uvodniškem mestu komentiramo včerajšnje prošnje Gospodarske zbornice Slovenije glede nevarnosti, da sankcije, ki jih je Evropska skupnost odobrila zoper Jugoslavijo, bodo najbolj prizadele ravno Slovenijo. Nemški zunanji minister Hans Genscher je pa bil povedal 10. novembra predsedniku Slovenije Milanu Kučanu, kot poroča Delo 11. novembra, da ni vzroka za skrb. »Menil je (Genscher), da sankcije ne bodo učinkovale takoj in da torej ni nevarnosti, da bi Slovenija do trenutka, ko bo Evropska skupnost uveljavila selektivni pristop oz. pozitivne ukrepe do 'miroljubnih republik', utrpela škodo.«

Besedilo Deklaracije o Jugoslaviji ES vsebuje med drugim naslednje točke:

»Evropska skupnost je njene države članice so v Rimu na izrednem ministrskem zasedanju obravnavali jugoslovansko krizo. Seznanili so se z oceno lorda Carringtona o 8. plenarnem zasedanju Konference o Jugoslaviji, ki je bila 5. novembra v Haagu.

Udeleženci sestanka so globoko zaskrbljeni zaradi nadaljevanja spopadov ter brezglavega prelivanja krvi, kar se dogaja kljub večkrat sprejetim obveznostim o prekinitvi ognja. V tej zvezi so opozorili na nesprejemljive grožnje in uporabe sile zoper prebivalstvo Dubrovnika. Poleg tega se ne spoštujejo obveze o deblokadi vojašnic in umiku enot zvezne vojske, ki so bile sprejete 18. oktobra v Haagu in ponovno potrjene 5. novembra. Udeleženci sestanka ponovno poudarjajo, da se ne gre slepiti z mislijo, da se bo skupnost sprijaznila z uporabo sile in politiko izvršenih dejstev, ki ima za namen spreminjanje meja; skupnost in njene članice ne bodo tega nikoli priznale.

Skupnost in njene članice so prav tako z veliko zaskrbljenostjo ugotovile, da vse strani niso podprle temeljnih elementov za celovito politično rešitev krize, ki so jih posredovale članice skupnosti preko lorda Carringtona. To je ogrozilo pogajalski proces.

Upoštevaloč realnost položaja so skupnost in njene članice sklenile uveljaviti naslednje ukrepe:

— takojšnje prekinitve izvajanja Sporazuma o sodelovanju in trgovini z Jugoslavijo in razveljavitev tega sporazuma;

— obnovitev količinskih omejitev za tekstilne izdelke;

— izključitev Jugoslavije s spiska držav, ki so deležne ugodnosti sistema splošnih preferenc;

Skupnost in njene članice so sklenile uveljaviti pozitivne kompenzacijske ukrepe v prid tistim stranem, ki na miren način sodelujejo pri prizadevanjih za celovito politično rešitev na osnovi predlogov ES.

Skupnost in njene članice se slej ko prej odločno zavzemajo za tak sporazum. Poudarjajo, da je mogoče krizo rešiti edino s pogajanjem v dobri veri in brez uporabe sile.

V zvezi s tem ponovno opozarjajo, da je mogoče priznanje neodvisnosti tistih republik, ki to želijo, predvideti le v perspektivi globalne ureditve, ki bo vsebovala ustrezna jamstva za zaščito človekovih pravic in pravic narodnih in etničnih skupin. Od vseh prizadetih strani zahtevajo, naj takoj pripravijo zakonske ukrepe, s katerimi bi to zagotovili.

Skupnost in njene članice so tudi globoko zaskrbljene zaradi humanitarnih vidikov krize in zahtevajo, da vse prizadete strani omogočijo, da pride nujna pomoč do skupnosti in številnih razseljenih oseb, ki so se zaradi bojev znašle v stiski. Vsi prizadeti se morajo zavedati osebne odgovornosti za to, da zagotovijo spoštovanje temeljnih humanitarnih določil Ženevskih konvencij.

Kljub stalnim kršitvam premirja je konferenca edini okvir, kjer se lahko nadaljuje pogajanja med vsemi stranmi o mirni rešitvi krize.

Skupnost in njene članice nujno pozivajo vse strani, naj zagotovijo potrebne pogoje za takojšnje nadaljevanje konference. Zahtevajo tudi, naj tudi druge države takoj podpro njihova stališča.«

Tako Evropska skupnost o Jugoslaviji.

Dne 8. novembra je bila na Igu v tamkajšnjem šolskem centru slovenske vojske manjša slovesnost ob koncu 6-mesečnega usposabljanja prve generacije vojakov slovenske države. Najboljši med vojaki so dobili nazive desetnika ali poddesetnika, posebne oznake pa so prejeli odlični in dobri strelci. Komandant šole, major Vinko Faladore, je 179 gojencem čestital in obudil spomine na minulo delo. Redkim rekrutom se primeri, da v času šolanja doživijo pravo vojno. Fantje se bodo imeli časa spominjati in bodo lahko s ponosom nosili znak »1«, prve enote slovenskih vojakov. Tako poroča Delo 9. novembra.

NOVI GROBOVI

John Lube

Umril je John Lube, mož Jane, roj. Stefancic, brat Edwarda, svak Mary, stric Joan, Carol in Edwarda, član DNIJ pri Sv. Vidu, KSKJ št. 25, Kluba upokojencev na St. Clairju in Via Coeli Guild. Pogreb bo danes iz Grdina-Faulhaber zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Vida in od tam na Vernih duš pokopališče.

Frances H. Kramer

Umrila je Frances H. Kramer, rojena Medved, vdova po Anthonyju, sestra Antonije Lausche, Julie Larsen ter že pok. Mary Loushin, Louisa, in Anthonyja, večkrat teta. Pogreb je bil 19. novembra je Grdina-Faulhaber zavoda na Lake Shore Rd. v cerkev sv. Vida in od tam na Vernih duš pokopališče.

Martin Kostansek

Dne 16. novembra zjutraj je v St. Vincent Charity bolnišnici po kratki bolezni umrl 74 let stari Martin (Marty) Kostansek z 1124 E. 68 St., rojen v Clevelandu, sin Martina in Mary, roj. Tisovic (oba že pok.), brat Mary K. Cerne in Albine, zaposlen kot prodajalec pri Prijatelj's Drug Store več kot 30 let, vse do svoje smrti, več kot 40 let je delal kot redar pri League parku in Clevelandskem mestnem stadionu, dokler se je upokojil 1. 1981, član ADZ št. 1, DNIJ pri Sv. Vidu in Katoliških borštarnjev Ohia. Pogreb je bil 19. novembra iz Želetovega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida in od tam na Kalvarijo.

Antonia Mahorcic

Dne 15. novembra je umrla Antonia Mahorcic, rojena Nagode, vdova po Franku Mahorcicu in Jacobu Suselu, mati Jacka Susela in Frances Lengel, 7-krat stara mati, prastara mati in praprastara mati, sestra Franka (pok.). Pogreb je

bil 18. novembra iz Brickmanovega zavoda na Lake View pokopališče.

Frances Bayuk

Umrila je Frances C. Bayuk, sestra Olge Larsen, Williama, Vere Bajec in Molly Snyder, večkratna teta, članica Kluba upokojencev na Waterloo Rd. Pogreb je bil 18. novembra iz Grdina-Faulhaber zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na Vernih duš pokopališče.

Josephine M. Gliha

Dne 14. novembra je umrla 74 let stara Josephine M. Gliha, rojena Omahen, žena Louisa, mati Carol, sestra Williama in Frances Zorko. Pogreb je bil 16. novembra iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. v cerkev sv. Marije Magdalene in od tam na Vernih duš pokopališče.

Frank Ilc ml.

Dne 12. novembra je umrl 83 let stari Frank Ilc ml., mož Antoinette, 4-krat stric. Pogreb je bil 16. novembra iz Brickmanovega zavoda v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in od tam na Vernih duš pokopališče.

Anthony Ogrinc

Dne 14. novembra je v Euclid Meridia bolnišnici umrl 82 let stari Anthony Ogrinc, rojen v Clevelandu in živeč zadnjih 52 let v Euclidu, mož Louise, roj. Globosnik, oče Doris Siskin, Richarda Orgina in Marilyn Benner, 8-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat Jennie Babic, Marie Ogrinc ter že pok. Angele Cvek in Josephine Ogrinc, zaposlen pri Chase Brass več kot 30 let, vse do svoje upokojitve 1. 1971, član ADZ št. 27. Pogreb je bil 16. novembra iz Želetovega zavoda na Vernih duš pokopališče.

KOLENDAR NOVEMBER

23. — Fantje na vasi gostujejo v Indianapolisu, Ind., z njimi tudi Alpski sekstet. Za podrobnosti: 352-7455.

23. — Ameriška Dobrodela Zveza priredi banket ob 81. obletnici ustanovitve, v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ praznuje praznik Kristusa Kralja s sv. mašo ob 10.30 v cerkvi sv. Vida, takoj nato bo kosilo za članstvo v šolski dvorani. Prijave (944-0020) potrebne.

DECEMBER

6. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi letno Srečanje s škofom Pevcem, v semenišču Borromeo.

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje, ob 3. pop., v dvorani sv. Vida.

MALI OGLASI

Housekeeper Needed

To live in, full time. On Neff Road. Call 531-1233.

(47-49)

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Company
944-6777

(x)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizararska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444

(x)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday 83

No. 47 Thursday, November 21, 1991

Nevarnosti za Slovenijo ni konec

Včeraj je Gospodarska zbornica Slovenije pod podpisom njenega predsednika Ferija Horvata apelirala na Slovence po svetu, naj takoj in čim bolj odločno intervenirajo pri svojih vladah in po možnosti pri Evropski skupnosti v Bruslju z namenom, da v napovedanih sankcijah zoper Jugoslavijo ES upošteva skupno odločitev na plenarnem zasedanju v Rimu pred tedni, da bodo omenjene sankcije strogo selektivne. Vlade ES so se namreč sporazumele, da bodo sankcije prizadele samo tiste republike bivše Jugoslavije, ki ne oziroma ne bodo sodelovale pri iskanju kompromisne rešitve za »jugoslovansko« krizo. S tem so posebej v Sloveniji razumeli, da bo ravno Slovenija izvzeta in da bo dobila kompenzacije za škodo, ki naj bi jih povzročile zoper »Jugoslavijo« uvedene sankcije.

Ko je pa pretekli teden uradno glasilo Evropske skupnosti objavilo tekst v Rimu dosežene odločitve, v le-tem ni nobene besede o »selektivnih« sankcijah. Po raznih virih so v Sloveniji slišali, da ni pričakovati odločitve glede republiških izjem pri sankcijah pred 2. decembrom in morda šele kasneje. To pomeni seveda, da bo v tem prehodnem času — tudi v slučaju, da bo Slovenija končno rešena teh sankcij — Slovenija z ostalimi republikami bivše SFRJ vred tudi utrpela ogromno škodo.

Včerajšnja izjava in prošnja Gospodarske zbornice Slovenije poudarja, da bosta ravno Slovenija in Hrvaška največ prizadeti zaradi teh sankcij, nikakor ne Srbija. Vzrok temu je izvozna usmerjenost obeh republik. GZS ocenjuje na primer, da bi ekonomska škoda za Slovenijo pri njenem izvozu v države ES na leto znašala 250 milijonov dolarjev, to če bi moralo slovensko blago plačati dodatno 10-odstotno tarifo. Še huje in dolgoročneje škodljivo za Slovenijo bi bilo dejstvo, da bi Slovenija izgubila zaupanje pri poslovnih partnerjih v državah ES in po svetu. V Sloveniji naj bi bili zaskrbljeni, da bodo zaradi teh sankcij nekatere že podpisane pogodbe med slovenskimi in tujimi podjetji razveljavljene.

In Srbija? GZS poudarja, da bodo te sankcije najmanj prizadele Srbijo. Srbija je pač bila in je še vedno najbolj odvisna glede njenega trgovanja s tujino s Sovjetsko zvezo. Zato bodo sankcije ES imele najmanj učinka prav v Srbiji, ki je seveda glavni povzročitelj jugoslovanske krize in agresor.

Kljub vsemu dogajanju, tu v ZDA Bushova administracija bistveno še ni spremenila njenega odklonilnega stališča do razpada ne Jugoslavije in ne Sovjetske zveze. Zaradi tega izgleda, da bo pot do

Iskreno se vam zahvaljujeva...

V času od 1. do 12. novembra sva imela z gospodom ministrom dr. Janezom Dularjem priložnost obiskati organizacije ameriških Slovencev in Slovencev živečih v Clevelandu, Pittsburghu, Chicagu, Jolietu, New Yorku in Fairfieldu. Ob tej priložnosti sva uživala gostoljubje in prijateljsko naklonjenost številnih organizacij in še številnejših posameznikov, ki jih je veliko preveč, da bi jih sploh mogel naštet. Za naju oba je to bilo veliko doživetje, poučno in prijetno, in upava, da so nekaj od najinega obiska pridobili tudi sogovorniki.

Čudovito je bilo spoznati, koliko ljubezni in zavzetosti je med našimi ljudmi v Ameriki za staro domovino, in koliko pripravljenosti za pomoč in sodelovanje. Sloveniji je danes pomoč moralno še posebej še kako potrebna, ko stopa v družino narodov kot suverena, demokratična republika. Za vse, kar je bilo doslej storjenega za Slovenijo, za gostoljubje in pomoč pri organizaciji obiska, se v imenu ministra g. dr. Janeza Dularja in v svojem imenu najiskrenejše zahvaljujem.

Dr. Ernest Petrič,
Vodja Biroja Republike Slovenije
v Washingtonu, D.C.

P. Vendelin Špendov:

LEMONTSKI ODMEVI

Mesec november je mesec molitve za pokojne. Kakor vsako leto, je tudi letos v novembru pri Mariji Pomagaj vsak dan sv. maša za pokojne, ki ste nam jih priporočili.

V našem samostanu v Lemontu smo, hvala Bogu, zaenkrat vsi zdravi. Bog daj, da bi bili še vnaprej. V New Yorku, pri Sv. Cirilu, je v avgustu moral v bolnišnico župnik p. Robert Mazovec, OFM. V pomoč je za mesec dni prišel p. Kalist Langerholz, OFM. P. Robertu se zdravje boljša; Bog daj hitro in popolno okrevanje!

K Mariji Pomagaj rojaki radi pridejo za obletnico poroke z zahvalno in prošnjo, bolj oddaljeni pa navadno prosijo za sv. mašo na njihov dan. V nedeljo, 1. septembra, sta se Toni in Darinka Rous prišla zahvaliti za 30 let zakonskega življenja. Poleg družine je prisostvovalo lepo število rojakov. Čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova Vama in celi družini še vnaprej.

Kakor pri vsaki hiši, tako je tudi v samostanu, kot je naš v Lemontu, vedno treba kaj popravljati in izboljšavati. Letos nam je že dvakrat Kalman Kelenc priskočil na pomoč. S svojim znanjem kot instalater vodovodnih naprav (plumber), nam je uredil vse potrebno v kuhinji in v obednici. Bog plačaj!

Pri Sv. Štefanu v Chicagi je zopet živahno. Sicer je bilo le-

tos tudi v poletnih mesecih, ko so se vrstile sv. maše za mir, predavanja in poročila o stanju v Sloveniji, po razglasitvi »Države Slovenije«. S septembrom so zopet redni sestanki cerkvenih organizacij in društev.

Vsako četrto nedeljo v mesecu je Kulturna ura po deseti maši. — V nedeljo, 15. septembra, je bilo kosilo v dobrobit cerkve. S prostovoljnim delom, darovi (pecivo itd.) in lepim obiskom, so rojaki zopet pokazali ljubezen do svoje župnije. — V nedeljo, 29. septembra, je Slomškovo društvo pripravilo letno kosilo s kratkim programom. Žal, da je bil razmeroma majhen obisk. Isti dan so v Mariboru obhajali Slomškov dan, ko so na Slomškovem trgu pred mariborsko stolnico odkrili in blagoslovili nov spomenik velikemu Slovincu. Svetniški škof Anton Martin Slomšek je umrl 24. septembra 1862.

Fr. Bernard Horzen, OSB, je duhovni voditelj rojakov iz LaSalle, Peru in okoliških naselbin. Vsako leto se pod njegovim vodstvom v maju in oktobru zberejo k pobožnosti v čast Materi božji s petimi litanijami in blagoslovom. Že nekajkrat so za to priliko povabili zbor Slovenska pesem za sodelovanje in pomoč pri petju. Letos je bilo to prvo nedeljo v oktobru. Po pobožnosti jim je zbor priredil kratek

priznanja Slovenije tu v ZDA prej daljša kot krajša, kar pa naj nas ne odvrne od nadaljnega delovanja za priznanje Združenih držav naše bivše domovine oziroma domovine naših prednikov. Podaljšanje tega procesa nam z vsakim dnevom približuje predsedniški volivni kampanji tu v ZDA. Ne samo slovensko vprašanje, marveč vprašanje drugih narodov bivše Jugoslavije in še bivše Sovjetske zveze (pomislimo na primer samo na Ukrajino) lahko postane živ predmet te kampanje. To še bolj, ker znaki bolj in bolj jasno kažejo, da je zašel Bush v precejšnje politične težave in njegova ponovna izvolitev ni več tako gotova, kot se je zdela pred meseci. Ali bomo mi in predstavniki drugih narodov, ki prav tako iščejo svojo neodvisnost in priznanje le-te, znali to nepričakovano priložnost obrniti v svoj prid?

Dr. Rudolph M. Susel

koncert priljubljenih slovenskih pesmi.

Slovenski kulturni center v Lemontu — Glavni urad okraja Cook je zahteval za parcelo spremembo v »zoning«. Razprava je bila koncem septembra. Sedaj je odvisno, kako hitro bo urad poslal dokončno dovoljenje za gradnjo stavbe. Ker pa se take uradne stvari rade zavlečejo, je bilo treba pričetek dela prenesti za nekaj mesecev, verjetno na spomlad, ker se že bližamo zimi. Bog naj blagoslavlja vse, ki se žrtvujejo! Priporočamo!

AVE MARIA

November 1991

MIKLAVŽEVANJE pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. - Zahvalni dan je pred nami, ko se bomo iskreno zahvaljevali Bogu za vse prejete milosti in dobrote. Naše misli pa bodo hitele že proti božičnemu prazniku, ki se nam tako hitro približuje. Kot uvod v božično dobrotu imamo god sv. Miklavža, katerega imamo vsi v lepem spominu.

Tudi otroci Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti se že vse se praznika tega svetnika in se prav pridno pripravljajo na njegov prihod. Soboto za soboto, pa še med tednom vadijo pod spretnim vodstvom g. Rudija Kneza, da bo sprejem čim lepši. V nedeljo, 1. decembra, ob 3. uri popoldne bo v šolski dvorani igrice in sprejem otroškega dobrotnika in svetnika sv. Miklavža.

Pridružite se nam, da se bomo skupno z otroci podali v to lepo deželo dobrote, kar vas iskreno vabi

Odbor staršev

Belokranjski klub se zahvaljuje

CLEVELAND, O. - Belokranjski klub se najlepše zahvaljuje za nadvse lepo uspel naš vinski praznik 9. novembra. Ob bolj hladnem jesenskem vremenu ste nam, dragi prijatelji in znanci, ponovno napolnili veliko dvorano Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

Zahvalimo se našemu članu Tonetu Klepcu iz Girarda, O., in njegovemu orkestru, saj so iz Girarda prišli z avtobusom, zasedenim s prijatelji. Tone in njegov orkester sta z lepo izbranim sporedom polk in valčkov spremljala naše goste skozi cel večer in to v najlepšem razpoloženju.

Iskreno se zahvaljujemo sledečim: cvetličarni Jimmyja Slapnika, ki je nam za naše martinovanje podarila večje število lepih nageljnov, ki so krasile mize, uredništvu Ameriške domovine za objavljanje dopisov in vabil, ter dr. Milanu Pavlovčiču in Tonyju Petkovšku, ki sta tako lepo na radio oddajah vabila na naše martinovo večerjo.

In končno — zahvalimo se vsem vam, ki ste na kakršen koli način pomagali, da je naš letošnji Belokranjski večer nadvse lepo uspel. Na svidenje zopet drugo leto!

Odbor

Sprememba pri »Slovincu«

Mož, ki je premalo vedel?

To z Andrejem Rotom in časopisom Slovincem je zgodba z več glavami, ki jih sploh ni treba sekati, pogajanjajo kar same od sebe.

Njegova odstavitev z mesta glavnega urednika je skupaj z »izjavo« (ki je bila v resnici novinarjev izveček iz zasebnega kramljanja ob večerji), objavljeno v argentinskem dnevniku Clarín, izzvala reakcijo, ki meji že na senzacijo. Andrej Rot, argentinski Slovenec (ali slovenski Argentinec), ki ga je Lojze Peterle »pripeljal« v Slovenijo, da bi prevzel vodstvo novega, po splošnem mnenju strankarskega časopisa, ta Andrej Rot ni le »izjagal« zaupanja svojega prijatelja in visokega politika, ampak ga je tudi »izdal«. A da je javnost do tega spoznanja sploh lahko prišla, je poskrbel nekdo, ki je v skupščini ali kje že novinarjem in drugim razdelil fotokopijo po vsej verjetnosti prevedene Rotove misli o bojazen zbujajočem desničarstvu slovenskih desničarjev.

In tako so iz zgodbe o tem, da so Andreja Rota odstavili, ker je bil bodisi premalo desen (v intervjuju, objavljenem na teh straneh nekaj dni po tem, ko se je bil naselil v Sloveniji, je na vprašanje o desnih odgovoril z vprašanjem, »kaj je to desni?«) bodisi nesposoben, pognali poganjki, ki vznemirjajo človekovo domišljijo bolj, kot bi bilo svoje dni normalno.

V časih, ko je vse, kar je bilo v zvezi s časopisi, urejala szdl (op. ur. — socialistična zveza delovnega ljudstva oz. partija), so urednike nastavljal in odstavljali, da tega nihče ni opazil ni; in padec znamenitega trojnega funkcionarja je že tedaj veljal bolj za osebni podvig Matevža Krivica kot pa za rezultat nekakšne politične bitke. Skratka, stvari so bile zmeraj jasne in čiste in čeprav jih nihče ni javno pojasnjeval, smo vsi pri časopisih vedeli, kaj misli in dela Jože Smole.

Prav zaradi tega bi se zdaj zdelo normalno, da bi v zvezi z odstranitvijo Andreja Rota z mesta glavnega urednika dnevnika Slovenec ministrstvo za informiranje javnosti posredovalo kakšno kleno ali pa vsaj verodostojno informacijo, ne pa da se morajo novinarji »naslajati« ob izjavi, ki naj bi jo bil odžagani dal največjemu argentinskemu dnevniku, raziskovati, kdo neki je ta Bernik iz Amerike, ki da je dal Slo-

vencu denar in za povračilo zahteval Rotovo glavo, oziroma kako je mogel Lojze Peterle, ki je taistega Andreja Rota z družino, ki je več kot številna, »prepričal«, naj pride v Slovenijo (in ji naredi nov časopis), privoliti v to oziroma prodati prijatelja, ki mu je potem vrnil milo za drago in ga izdal, pa ne samo njega, ampak tudi krščanske demokrate, se pravi Demos, se pravi slovensko vlado...

No, pa to še zdaleč ni vse, kar bi človek moral raziskati, da bi se dokopal do odgovora na vprašanje, zakaj je Andrej Rot dobil odpoved. Ali to, da je »neki« Bernik lastnik Slovenca, pomeni, da uživa tudi zaupanje Peterletove stranke in je skupaj s Pleskovičem in »čudežnim dečkom s Harvarda« izrinil iz njenega srca argentinske Slovence oziroma emigrante... Da ne govorimo o trudu, ki bi ga bilo treba vložiti v raziskovanje vprašanja, kaj je to desno oziroma premalo desno ali desno od sredine usmerjena (časopisna) politika.

To slednje pa je tudi edino vprašanje, na katero je bilo mogoče — pa ne doma, ampak pri kolegu na avstrijskem Koroškem — dobiti zadovoljiv odgovor. Nobena demokratična vlada, je rekel, nima svojega, vladnega časopisa, in samo zaostale dežele, kakršna je na primer Koroška, imajo strankarske časopise. Kar pa zadeva desnico v Sloveniji, je še rekel, je Slovenci sploh ne poznamo.

Skratka, če bi Andreja Rota odstavili na manj »krampast« način, je izjavil isti kolega, tako, da bi se javnosti ob tem ne porajala nobena »odvečna« vprašanja, bi se zdajle nihče več ne pogovarjal o bivšem glavnem uredniku Slovenca, kaj šele da bi nas zanimalo, kdo je to Bernik.

Andrej Rot in Lojze Peterle sta se spoznala pred sedmimi leti in toliko časa tudi prijateljujeta. Njuno prijateljstvo torej ni »kratko«, sploh pa se, pravi Rot, nadaljuje! S Peterletom sta si torej dolgo dopisovala. Rot je v Argentini objavil intervju z njim, Peterle je Rota uvrstil v zbornik, v katerem je bil objavljen pregled emigrantske literature...

O novem slovenskem časopisu sta se, skupaj z Hanzijem Tomažičem, pogovarjala prvič maja lani. Septembra istega leta pa ga je Tomažič poklical in vprašal, ali je še navdušen nad zamisljo o dnevniku, »in jaz sem odgovoril, da ja«. Ko je sklenil, da se bo z ženo in petimi otroki preselil v Slovenijo, ni imel v rokah nobenih »zagotovil«, samo letalske karte in »nekaj za prve stroške«. To je bila huda avantura — brez socialnega zavarovanja in brez plače...

Prve štiri mesece je živel pri bratu v Trebnjem, zdaj pa je v Ljubljani, v stanovanju, ki ga je dobil v najem. Na vprašanje, ali je, kar zadeva denar, tukaj na boljšem, kot je bil v Argentini, odgovarja, »nisem trgovec, in zato ne znam računati, vsekakor pa bistvene razlike, kar zadeva materialni položaj, ni, tudi plača je približno enaka.« »Vsekakor pa smo bili v tem času, kar smo tukaj, deležni lepih pozornosti. Od mnogih ljudi.«

Ni razlogov, da bi med ameriškimi in argentinskimi Slovenci obstajale kakršne koli razlike, in »hipoteza, da sta ti dve emigraciji med seboj sprti, je neumna, je znanstvena fantastika«, kajti »če so te skupnosti petinštirideset let kljubovale režimu, odlično sodelovale, kar zadeva delo na političnem področju, ni razloga, da zdaj ne bi skupno podpirale nove oblasti.«

Ali drugače povedano, »kdorkoli od njih bi zdaj vlagal denar v humane namene ali pa v finančne posle, bi ga vodili humanitarni ali ideološki interesi; rentabilno to nikakor ne bi bilo.« Poleg tega so vsi že tako dolgo v tujini, da nihče od njih »ne bi prišel živeti v Slovenijo, ne tisti iz Severne Amerike ne tisti iz Argentine...« (Pač pa se je, med drugimi z družino naselil v Ljubljani Juan Vasle, operni pevec, ki je imel to »srečo«, da ga ob prihodu ni pričakal nihče, ki bi ga bilo vredno fotografirati.)

Andrej Rot misli, da ga bolj kot to, da javnost ni dobila informacije o spremembi v vrhu Slovenca, »moti« dejstvo, da se z njim o tem nihče ni pogovoril. Dobil je samo obvestilo, da ga upravni odbor razrešuje dolžnosti glavnega in odgovornega urednika. »Z navedbo, da bo še govor o možnostih...« Da so ga postavili za svetovalca, je izvedel, ko je prebral nov kolofon. Zdaj so ga na njegovo željo črtali s seznama.

»Pritiske različne sorte« je občutil že pred tem, zato je pred dvema mesecema Peterletu, direktorju časopisa in upravnemu odboru ponudil odstop. »Da bi tisti, ki odločajo, imeli bolj proste roke. Poleg tega sem bil takrat, ko sem prevzel mesto glavnega in odgovornega urednika, sam pri sebi odločen, da tega dela dlje kot dve leti ne bom opravljal.« Na ponujeni odstop ni bilo odziva.

Samo novinarji vedo, kako vztrajno in zama se je Andrej Rot — ki ga nihče razen pisateljev oziroma novorevijašev

(dalje na str. 10)

LIPA SPRAVE

1. november 1991

Že četrtri smo zbrani tu na ljubljanskih Žalah za vse svete. Prvič, leta 1988, je tej deželi še vladal komunistični režim. Takrat se je še moralo paziti na besede. Potem je bila posajena lipa, ki je kmalu postala Lipa sprave. Neznanec se je večkrat znesel na njenem krhkem stebelcu. Mi pa nismo popustili. Dovolj dolgo je bilo. Dolgih 45 let je trajalo obdobje

To je tekst govora, ki ga je imel ob Lipi sprave 1. nov. letos Ivo Žajdela. Tekst nam ga je posredoval iz Ljubljane.

je, za katerega je veljalo, da tisoči nikoli niso živeli na tej slovenski zemlji — na svoji zemlji! Rodili so se, živeli so, nato pa jih je Kajnova roka pometla s tega sveta tako temeljito, kot da jih na tem svetu nikoli ni bilo.

V zadnjih dveh letih sem obiskal na desetine krajev, kjer so množična grobišča. Nikjer ni bilo niti najmanjšega sledu, da so le nekaj deset centimetrov globlje človeške kosti. Ponekod je le rahla kotanja, ali rahla gomila pričala o tem. Če mi ne bi vsakokrat kdo točno pokazal mesta, grobišča ne bi bilo mogoče odkriti, niti zanj vedeti. Bog je poskrbel za priče. Bog skrbi tudi za rablje...

Vendar, še so neodkrita grobišča! Še veliko jih je. Naš neskončni moralni dolg je, da vsa, ki so že odkrita, in teh je več deset, in še tista neodkrita, duhovnik posveti, tako da vsa grobišča in grobovi postanejo posvečeni kraji, da vsi, ki so nekoč živeli na tej zemlji, potem pa jih je »nekdo« zbrisal s te zemlje in jih 45 let dušil v črni zemlji, dobijo svoje grobove in so deležni spomina. Grobove in grobišča, ki so in vedno bolj postajajo romarska svetišča slovenskih mučencev. Naši potomci bi nam nekoč očitali, če svojega dolga do naših svojcev in prednikov ne bomo opravili. Enako je z resnico...

Kje smo danes? Vsekakor ne dalj, kot nekje na prvi polovici poti. Po svoji grozljivi polpreteklosti smo, žal, le površinsko pobrskali. Sedaj jo spet večina hoče dušiti v črni zemlji. Ali ni bilo teh 45 let grozljivo dolgih?

Dogodki med vojno in po vojni so večna slovenska tema. Sami sebi in svoji zgodovini delamo silo, če jo spet hočemo pozabiti. Izkrivljenci v tem narodu so nam naložili težko breme. Ne mečimo ga z ramen...

Pri slovenski skupščini obstaja komisija za raziskavo medvojnih in povojnih pobjev. Danes na žalost moram povedati, da bi bilo za naše mučence veliko boljše, če te komisije ne bi bilo, saj je ljudem dala lažno upanje... Ta komisija namreč ni naredila nič.

Danes noben slovenski časopis noče raziskovalno pisati o naši polpreteklosti. Lansko

leto se je po njej malo pobrskalo, nato pa smo jo pustili tako, razbrskano.

Naši otroci morajo v osnovni šoli še vedno častiti revolucijo. Resnica v osnovni šoli še nima mesta.

Ali nam je zaradi takega obnašanja kaj boljše?

Kdaj bomo poromali na kraje, kjer počivajo ljudje »brez imen«: Kostanjevica na Krki, Brežiško polje, Sidol v Tuhinjski dolini, pri Oplotnici na Štajerskem, na Hočkem Pohorju itd. itd.?

Tu, na ljubljanskih Žalah je grobnica ljubljanskih škofov. Škof Rožman še vedno počiva v daljni ameriški zemlji. Kdaj ga bomo prepeljali v njegovo domovino, sem na Žale? Kje je grob slovenskega generala Rupnika? Kje dr. Lamberta Ehrlicha, Kiklja, Župca, Nartaja Velikonje itd. itd.? Grobovi slovenskih partizanov in komunistov obstajajo, grobovi slovenskih domobrancev, slovenskih rodoljubov, pa še vedno ni...

Zbrani smo ob Lipi sprave. Danes se spominjamo vseh rajnih, ki leže v domači zemlji širom po Sloveniji, in tistih, ki počivajo v tuji zemlji po svetu. Velika večina od njih še vedno nima blagoslovljenega zadnjega počivališča. Zato se jih ob različnih datumih v letu spominjamo na enem kraju — ob Lipi sprave na ljubljanskih Žalah.

Danes si lahko rečemo: Veliko smo storili, precej pa nas še čaka. Vsaj nekaj je povsem gotovo. Nam živim se ni treba bati ničesar več, naši mrtvi mučenci pa niso več sami. Obiskujemo jih po slovenski deželi ali pa se jih spominjamo ob Lipi sprave. Mnogi med njimi so bili veliki ljudje.

Mariborski škof se zahvaljuje

CLEVELAND, O. - Slomškov krožek v Clevelandu je prejel pismo od škofa dr. Franca Krambergerja, v katerem se škof prisrčno zahvaljuje vsem rojakom, ki so darovali za spomenik škofa Antona Martina Slomška, ki je bil odkrit in posvečen 29. septembra letos v Mariboru.

Prav tako se škof zahvaljuje vsem, ki že leta delajo in prispevajo za stroške beatifikacije škofa Slomška.

Slomškov krožek v Clevelandu še vedno obstoja, čeprav letos nismo imeli Slomškovega kosila. Članarino, ki je \$2 na osebo ali \$5 za celo družino, lahko poravnate pri ge. Julki Smole (391-6547) ali g. Johnu Petriču (481-3762).

Priporočajmo škofu Slomšku našo drago Slovenijo in Bog daj, da bo škof Slomšek kmalu posvečen za blaženega.

Odbor

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOCI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Špekulacija ob zamenjavi vodstva Slovenca

Izjava bivšega glavnega in odgovornega urednika Slovenca Andreja Rota za argentinski dnevnik Clarín, v kateri med drugim pravi, kako v Sloveniji nezadržno napreduje desnica in da je njegovi zamenjavi botroval finančni kapital slovenske diaspore iz Chicaga, je svoj odmev že dobila tudi v slovenskem časopisju. Dnevnik Delo je dan pred prazniki objavil zapis »Za dolarje iz Chicaga je Slovenec žrtvoval urednika«, v katerem se najprej sklicuje na Clarín nato pa nadaljuje, da so s tem potrjene špekulacije, kako je Rot moral oditi »zaradi nezadostne antikomunistične ortodoksosti«. S kraticami V. S. podpisani avtor tekstu med drugim tudi povzame zgodovino Rotovega prihoda v Slovenijo, ko sta ga na letališču pričakala Lojze Peterle in Pavle Bratina, nato pa pravi, da je v Sloveniji že dalj časa močno občutili vpliv enega od čikaških Slovencev in pri tem navaja dr. Jožeta Bernika, ki da je sodelavec Jeffreya Sachsa in koavtor lastninske zakonodaje. Delo tudi navaja, da naj bi »Slovenec v zameno za Rotovo glavo dobil četrt milijona dolarjev pomoči«. Po njegovem mnenju je Rot zagrešil le to napako, da ni preveril, v kako neskrupulozno politično okolje se vrača.

Na omenjeni zapis je v soboto takoj po praznikih (2. nov.) že reagiral Slovenec, saj je na naslovni (z nadaljevanjem na drugi) strani objavil komentar njihovega glavnega urednika dr. Sandija Sitarja, v katerem med drugim o Delovem pisanju piše naslednje: »Prevedeno v nesenzacionalni jezik poslovnosti je to pisanje o vplivu delničarskih vlog na kadrovske in usmeritveno naravnane tako finančno utemeljenih časopisov (nikakor ne le Slovenca in slovenskih!). Vprašanje resničnosti ostaja v konkretnem primeru tega posplošenega dejstva odprto in tudi težko preverljivo, saj gre v vseh takšnih primerih za strogo varovane skrivnosti in učinke zelo zapletenih dejavnikov.« Potem pa o Rotovem primeru nadaljuje: »...gre za osebno tragiko iz ene in nato še druge domovine iztrganega rojaka, ki se je vmes — nepoznavalec komplicirane razmere v Sloveniji in neprofesionalec v dnevniškem žurnalizmu — spopadel z izredno zahtevno nalogo ustanovitve novega slovenskega časopisa.«

Poleg tega gre tudi za prizadetost celotnega kolektiva Slovenca, ki ga družijo »ob vsem pluralizmu mišljenj etična utemeljenost na desetih zapovedih in načelna podpora slovensko demokratično državnost gradečim procesom ter tako usmerjenim družbenim dejavnikom«. Ekipa Slovenca se seveda sooča z vplivi finančnih naložb in raznimi idejnopoličnimi pritiski, »pri čemer pomeni novinarski sferi neprestana izpostavljenost javnemu preverjanju in odgovornemu osebemu odločanju posebno lepoto ter ustvarjalnost poklica«, piše Sandi Sitar, ki ob tem pravi, kako je tudi »drugi sferi« jasno, da bi bila podpora podkupljenega ali prisilnega žurnalizma brez vsake trajnejše vrednosti.

Ta članek je bil napisan 4. novembra v Ljubljani, avtor je Marko Jenšterle, objavljen pa v Svob. Slov. že 7. novembra. Ur. A.D.

MOŽ, KI JE PREMALO VEDEL?

(nadaljevanje s str. 9)

ni poznal ne kot novinarja, ne kot pisca, ne kot Andreja Rota (na splošno je veljalo, da gre za slovenskega emigranta iz Argentine, pa še to ni čisto držalo, kajti emigranti so bili njegovi starši) — kako vztrajno in zama si je torej prizadeval, da bi Delu in drugim časopisom »speljal« tega ali onega pisca.

Prvi »poraz« si je moral priznati, ko ni dobil nikogar, ki bi prevzel mesto glavnega oziroma odgovornega urednika — o sebi je namreč mislil, da bo urednik kulture — in je moral zato ta posel prevzeti sam. »Nimam dokazov o tem, zakaj sem moral iti,« pravi, »res je le, da sem že na začetku krepko zavihal rokave in da sem se držal previdne in umirjene linije.«

»Ta faza je zdaj zaključena, začena se nova doba. Politika je v tem trenutku zelo polarizirana, gre za boj med nekdanjim in novim sistemom — ki je še šibak — med prejšnjimi in zdajšnjimi ljudmi.« Slovenec naj bi podpiral slednje, to je menda jasno.

Zaradi objave intervjuja s

Sonjo Lokar na primer je doživel kar nekaj očitkov. Je bil ta »spodrseljaj« posledica njegove uredniško-novinarske neizkušnosti — Lokarjeva pač ni osebnost, ki bi časopisu zvišala naklado — nepoznavanja intervjuvanke in imidža, ki si ga je ustvarila v teh dolgih letih, ali pa je bil to dokaz, da misli resno, ko sprašuje, kaj je to desno.

Da je bil nesposoben, »to lahko vi mislite, ampak tisti, ki sem jih vabil k Slovincu, tega niso vedeli; če bi prišli, bi bila Slovenčeva ekipa močnejša in bi bilo zdaj drugače.«

Kar zadeva krščanske demokrate, pravi Andrej Rot, »Slovenec ni samo last krščanskih demokratov, od petih lastnikov, kolikor jih je bilo na začetku — zdaj jih je več — je samo eden pripadal njihovi stranki; poleg tega je Slovenec začel izhajati, ker je skupščina tako izglasovala.«

Zaradi omenjenega intervjuja mu je telefoniralo kar nekaj ljudi, »nekdo mi je na primer svetoval, naj časopis preimenujemo v Prenovljenega Slovenca«, kar pa zadeva

njegovo, to je urednikovo odločitev, je bila bolj ali manj normalna. Ko je tistega večera razmišljal, ali naj prispevek, ki ga je samoiniciativno naredila ena od novinark, »spusti«, ali naj ga nadomesti z reklamo, je prišel do sklepa, da je treba dati tudi »drugemu« možnost, da pove...«

Nam, ki smo »petinštirideset let« živeli tukaj, je jasno, da ga je polomil, medtem ko on ne misli tako. Tako postane človeku tudi jasno, zakaj je zaupal delo v eni od redakcij človeku, ki je svoje dni več kot samo »pokrival ceka«. Rot pravi, kaj ne veste, takšni ljudje so najbolj zanesljivi. In se je pripravil kar malce prepirati z glavnim urednikom Dela, ko ta vstopi, da bi ga »ob tej priložnosti« pozdravil.

Andrej Rot se torej zavzema za človeka, ki je dobil »na pismeno«, da nima več vstopa v Delo (kjer je navsezadnje delal »petinštirideset let«) in misli, da se tako z ljudmi ne sme delati. Seveda se urednik Dela ne strinja in mu pove, da novinarju, ki je šel k drugemu časopisu, nikjer na svetu ne bi dovolili, da bi se še naprej sprehajal po bivši službi in odnašal časopise iz nje.

Kakorkoli, »ta zanesljiv« je ostal (ne, ravnokar so ga odslavili) Andrej Rot pa je moral oditi. Pri Slovincu dobiva plačo, nima pa več ne pisalne mize ne česa drugega, kar bi potreboval za pisanje. Tako je oceno knjige, ki jo je napisal Ruda Jurčec in je izšla te dni, prišel pisat ob šestih zjutraj. Tako da je do osmih, ko so ljudje začeli prihajati v službo, končal.

Poleg nepodpisanega komentarja z naslovom Dober dan, Slovenija, ki je bil napad na Demos in ga je, žal, spregledal, je bila Sonja Lokar njegov »verjetno res največji greh«. Ampak »nepoznavanje konkretnih okoliščin je nemara minus, vzpostavlja pa določeno distanco in onemogoča provincializem«.

S kom se je pri urednikovanju in pri imenih, ki jih je vabil k sodelovanju, posvetoval? Pri dnevniku ni časa za posvetovanje, »v veliko pomoč pa mi je bil Branimir Nešović, ki pa je bil za radikalno linijo vprašljiv — tako kot jaz, ki sem kristjan in katoličan. Kar me zelo ostro opredeljuje kot človeka, ne pa kot pripadnika stranke«. Pa imena ljudi, ki jih je vabil k Slovincu, »je najprej« skočil k prijateljem, Jančarju, Snoju, Grafenauerju, Capudru, Peterletu«. Objubljali smo jih več, kot je bilo realno, a se vseeno niso odločili...«

Hotel je, da bi bil Slovenec »odprt, zdrav, ne pa ozko opredeljen«. In karkoli si že mislite o tem časopisu, dejstvo je, da se je »že zaradi same možnosti, da bi lahko izhajal, Delo rahlo spremenilo«. »Ne pa tudi TV.«

V dneh, ki so sledili 27. juniju, »nismo šli nikamor, še na misel nam ni prišlo, da bi pobegnili«. Je pa bila to huda iz-

(dalje na str. 11)

ANDREJ CAPUDER

SLOVENSKA VOJNA IN MIR

Tisot, o čemer smo si pred nekaj leti komaj upali govoriti, veliki sen naših dedov, ki je v dveh poprejšnjih državah veljal za herezijo in skorajda izdajstvo, je danes na pomolu: slovenska neodvisnost, suverenost nad narodnim ozemljem, ki se ne izvaja samo »de iure«,

Ta članek je izšel v 66Celovškem zvonu (sept. 1991), avtor Andrej Capuder je pa minister za izobrazbo v slovenski vladi.

ampak tudi »de facto«. Kadar nadziraš meje in so v tvojih rokah sodna, zakonodajna in izvršilna oblast, vključno z vojsko in policijo, tedaj je to tvoja država, Slovenec in Slovenka! Morda je še nepriznana kot mednarodnopravni subjekt, morda bo še predmet evropskega barantanja, a je vendar neizpodbitno tu, vredna življenja in tveganja, sredi pozornosti svetovne javnosti, ki nas je končno »odkrila«.

Morda nas bodo, poslednje evropske romantike, kakor nas nekateri imenujejo, še nekaj časa držali v tej balkanski krčmi, kjer smo si že uspeli priboriti posebno omizje. Jugoslovanska kaša je prevročna, da bi se je Evropa lotila kar na dušek, zlasti ker jo čaka še Sovjetija, kjer se utegne jugokriža ponoviti v imperialnih razsežnostih. Slovenci smo s svojo pogumno kretnjo nehote dregnili v osir in postali agens nekega prihodnjega razvoja — upajmo, da ne razkroja — naše stare celine. Ali si je vso stvar tako zamislil romantični Vodnik, ko si je upal zapisati, da »Ilirija perstan Evropini bo...?«

Poznamo še druge prerokbe, Nostradamusovo na primer, po kateri naj bi se tretja (poslednja?) svetovna vojna začela na slovensko hrvaški meji, blizu Kostanjevice. Razbiti tanki v krakovskem gozdu bi utegnili tej napovedi dali prav; a upati je, da nam bo ta kratka, od Srbov poklonjena vojna, bolj v opomin kakor v trajno zaznamovanost.

Človeštvo je na tej stopnji medsebojne odvisnosti in z njo povezane razsodnosti, kakor si predstavljamo v malce optimističnem, teilhardovskem smislu, verjetno vendarle bolj zrelo kakor pri preteklih dveh svetovnih spopadih. To naj bi veljalo celo za Srbe in Hrvatete...

Res pa je, da se vojno stanje ob koncu tega drugega tisočletja po Kristusu v nekem smislu nadaljuje, kdo ve, če ne celo okrepljeno, čeprav morda manj vidno oziroma podtalno. V mislih imamo ezoterične dimenzije človekovega bitja, boj med dobrim in zlim, med diabolijo razprševanja in logiko osredinjanja, z vso demagogijo besede, tega najstrašnejšega orožja, ki se mu danes pridružujejo še podobe... Svetovna vojna med resnico in lažjo!

A kaj je resnica, se sprašuje

za Pilatom moderna medijska znanost.

Če se povrnemo k Slovencem: resnica je, da nam ta naša mini-vojna, ki nas je naredila narod, nacijo v pravem smislu besede, nikakor ni bila poklonjena kot nesebični dar srbskih generalov, ki so nas v resnici hoteli ustrojiti po svojih nezamenljivih načelih turškega pašaluka. Ta vojna in z njo povezani varljivi mir se nam kažeta prej kot danajsko darilo, ki se ti utegne obrniti v dobro ali v zlo, odvisno pač od razsodnosti prejemnika.

Radi bi sicer verjeli, da nam je bil ta edinstveni državotvorni trenutek, za katerega so se v preteklosti bojevale, trpele in izkrevavele generacije naših najboljših ljudi, nekako milostno, evangeljsko navržen, kot nagrada visokih stremljenj. Lahko bi rekli celo, da smo si ga prislužili za svoje tisočletno, potrpežljivo garanje tujim gospodarjem, tako kakor Jakob Rahelo v znani svetopisemski zgodbi...

A simboli so kakor dvorezen meč, saj jih resničnost lahko sleherni trenutek izprazni in razveljavi. Nekaj takih slovenskih signalov je že tu. Če smo znali strniti svoje vrste v vojni, ali jih bomo uspeli tudi v miru?

Situacija ni slovensko tipična: bonapartistične težnje zmagovitih generalov, strankarske razprtije v narodih, ki za hipec potihnejo, zato da se nato še bolj razbesnijo, zavist in sebičnost, neporavnani računi za preteklost — vse to so tudi bolj zgodovinski narodi, kakor je naš, že zdavnaj in večkrat izkusili na svoji koži. Kar utegne nas, Slovence, hromiti še v prihodnosti in morda celo izničiti sadove te srečno izbojevane bitke (niti ne vojne!), je neka bolesta, nezrela ocena lastnih razmerij, ljudi in dogodkov.

Kar pogledjmo! Narodna sprava, s katero naj bi zakopali bojno sekiro državljanske vojne 41—45, še vedno ostaja na simbolni ravni; v resnici pa jo še vedno ogroža boljševisitična miselnost in »vzgoja« preteklih desetletij, ki s svojo črno-belo, manihejsko preslikavo zastruplja ljudi in kazi sožitje med njimi (primer Drobnič).

Ta miselnost in njej vrojeni »liberalni« arhetipi še naprej vzdržujejo tihi ali glasni teror nad drugače mislečimi, tako v gospodarstvu, v politiki, v socialni, predvsem pa skozi medijsko oblast, ki je v tem trenutku verjetno edina oblast na Slovenskem. Dokler ne bosta vzpostavljena v deželi resnično spoštovanje in enakopravna obravnava vseh spektrov človeške misli in dejavnosti, z ednim kriterijem demokratičnega parlamentarnega fair playa, toliko časa vojna za nas ni izbojevana, kljub tej ali oni srečno dobljeni bitki.

Stara platonska prisposoba o dveh konjih, ki sestavljata

(dalje na str. 12)

Kanadska Domovina

IVO ŽAJDELA

Ljubljana, Slovenija

O ČASOPISU SLOVENEK

Šele 12. novembra sem dobil v roke vse kar je bilo v Ameriški domovini objavljeno o mojem obisku v Kanadi, kjer sem 8. septembra govoril v Midlandu, 17. septembra pa imel odmevno predavanje v Torontu.

Sedemnajstega oktobra je v vašem časopisu »neki« »Dran« (dr. Habjan) objavil komentar na moje predavanje, ki sem ga imel 17. septembra v župnijski dvorani v New Torontu. V začetku svojega komentarja »Dran« omeni moje publicistično angažiranje, v katerem zelo potencira revijo Mladino, ki pri moji publicistični dejavnosti sploh ni odigrala tako pomembne vloge, zamolči pa neprimerno večji del pri študentski reviji Tribuna v letih 1988/90 ter moje najaktivnejše objavljane v tedniku Demokracija od maja 1990 do prenehanja njenega izhajanja v začetku letošnjega leta, iz česar sklepam, da mojega dela sploh ne pozna.

Glavnino njegovega komentarja, ki mu je dal naslov »Tendenciozno informiranje«, zajemajo pomisleki na moje osebne izkušnje z novim slovenskim dnevnikom Slovenec. Edini »protiargument«, ki ga proti meni navede »Dran«, je, da se Slovenec »praktično nahaja še v porodnih bolečinah«. Pripisuje mi le pesimizem, saj »današnja slovenska stvarnost še vsa zamegljen«, in da bi Slovenski dan, če bi nastopil na njem, »spremenil v Slovensko noč«.

Moje izkušnje in moje ugotovitve ga v svoji konkretnosti sploh ne zanimajo. Ne bom se spraševal, kaj žene »Drana«, da je do slovenske stvarnosti tako slepo prizanesljiv, da je sposoben spregledati tudi najbolj osnovne stvari, ki se v povolilni Sloveniji ne bi smele dogajati. Ne vem, s kakšno pravico pričakuje od mene, da bom o svoji domovini, v kateri živim, govoril vse najlepše, pri čemer bi lagal svojim gostiteljem v Kanadi, predvsem pa sam sebi.

Vendar, gremo raje od teh načelnih stvari k nekaj konkretnostim.

V začetku letošnjega maja me je Slovenec bodoči urednik Andrej Rot poklical, da bi sodeloval pri Slovencu, vendar mi je hkrati takoj zatrdil, da Slovenec o naši neraziskani

polpreteklosti ne bo pisal. To me je tako prizadelo, da sem se odločil, da k Slovencu ne grem. Takoj v začetku izhajanja sem Rotu oddal nekaj tekstov, ki jih pa ni hotel objaviti.

Za Slovenca je nova vlada uspela dati velik denar. Ta je bil konec avgusta ves porabljen, Slovenec pa se je izredno slabo prodajal, tako da mu je grozil propad. V tem času Andrej Rot ni hotel v Slovencu objaviti niti enega članka o naši neraziskani preteklosti. Še več: v Dragi je 29. avgusta pred javnostjo ponovno izjavil, da Slovenec o domobrancah ne bo pisal, in da se naj s to tematiko ukvarjajo zgodovinarji.

Kako lahko glavni urednik dnevnika, edinega, ki bi naj bil »naš«, tako brezobzirno zbrise nekaj, na čemer temelji naša sedanjost. Prav zaradi takšne politike je slovensko politično prizorišče že nekaj tednov skoraj v celoti zablokirano. Samo velik politični analfabet ne vidi bistva: da brez pisanja o resnici komunizma Demos nima možnosti za preživetje, saj je ta družba zaradi 45-letne indoktrinacije skozi in skozi prežeta s komunistično miselnostjo, ki sedaj spet na vseh koncih vre na plano.

Časopis Slovenec je konec avgusta uspel dobiti nek večji denar, ki ga je rešil propada. Tisti, ki so ta denar darovali, so ga dobesedno pognali v vrečo brez dna. Uredniki Slovenca namreč še naprej ignorirajo hudo medijsko konkurenco, ob čemer Slovenec brez zanimivejšega pisanja nima pogojev za preživetje. Časopis je dnevno poročevalsko sicer dovolj dober, manjka pa mu poglobljenih analiz oziroma komentarjev ter zanimivih feljtonov, ki bi pomagali razčiščevati našo preteklost ter s tem pomagati sedanjosti, saj bi le to zelo povečalo krog bralcev, ki je sedaj absolutno premajhen.

Ljudje, ki stojijo za Slovencem, so zaradi alarmantne situacije sicer zamenjali glavnega in odgovornega urednika Andreja Rota, vendar pa so na njegovo mesto nastavili tri nove, ki se obnašajo naprej po starem, saj nimajo nobenega posluha za razčiščevanje slovenske zgodovine ter do poglobljenejših političnih in gospodarskih komentarjev, ki bi demosovi vladi zelo pomagali.

V Kanadi sem večkrat izjavil, da je Slovenec moje največje letošnje razočaranje.

Ne, »Drana« to sploh ne zanima. Kaj pa ga potem zanima? Tudi konstruktivnost v moji kritiki ga ne zanima.

To s Slovencem je samo ena od »napak« nove slovenske oblasti. Ker sem jo volil in ker sem od nje mnogo pričakoval, bom o drugih »napakah«, ki jih ne bi smelo biti, pisal v Slovenski državi.

Ob težavah, ki jih imajo nekateri s pošto med ZDA in Slovenijo, je g. Žajdelov članek prispel včeraj, torej v 7 dneh. G. Žajdela prejema naš list po letalski pošti, zato se mu za njegovo komentiranje tem potom priporočamo tudi pri Ameriški domovini.

— Dr. R. M. Susel

ANDREJ ROT

(nadaljevanje s str. 10)

kušnja za tiste emigrante, ki so po petinštiridesetih letih že drugič odšli na pot prek Ljubelja in se zatekli v Modestov dom, Levstikov hotel, pove Andrej Rot, namesto da bi obujal spomine na to, kako grozno je bilo, ko se je Slovenec, ki je komaj začel izhajati, že znašel (?) v vojni.

Pravijo: Andrej Rot je žrtev, človeku se kar smili. »To ni nobena tragedija, nobena izguba moškosti, je pa ponižujoče in nič nečastnega ni, če to priznam,« reče.

»Da se ne bi prenaljil,« je nekaj časa molčal. Zdaj je »prerasel užaljenost« in lahko govori. Pač, »nekateri pravijo, vrnite se v Argentino — in si mislijo, to bo udarec za Peterleta — drugi spet pravijo: Samo ne odidite... človek mora pretehtati«. Vsekakor je dobil veliko ponudbo za delo, »tako da tista o kratkem prijateljstvu ne drži«, in »nobenega prijatelja nisem izgubil, narobe, nekaj novih sem pridobil...«

Slovencev niste poznali, to je, če bi zrasli med nami, bi se vam kaj nepredvidenega zlepa ne zgodilo, mu rečem. On pa: »Zelo se motite. Slovenci v Argentini so natanko takšni kot Slovenci v Sloveniji. Celotako je, da Gorenjci živijo na zgornjem delu, Dolenjci na spodnjem, na sredini je pa cerkviča.«

Vesna R. Marinčič

Delo, 9. novembra 1991

Podpirajmo Slovenijo!

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-702787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

Slovenska šola pri župniji Brezmadežne s Čudodelno Svetinjo v Torontu

TORONTO, Ont. — Slovensko šolo je odprl takratni župnik Janez Kopač, februarja 1959, in tako šola nadaljuje svoje delo naprej po tekočih dvaintridesetih letih v slovenski skupnosti župnije, kjer je sedaj župnik Ivan Plazar.

Šola ima sedem rednih razredov, od prvega do sedmega, in dva kreditna razreda, to sta deseti in dvanajsti. Po uspešnem in dokončanem sedmem razredu dobijo učenci diplomo, medtem ko sta kreditna razreda uradno priznana od kanadskih šolskih oblasti. Šola trenutno obiskuje 99 rednih učencev.

Deseti razred je dobil uradno dovoljenje za delo septembra 1986, medtem ko je dvanajsti nastal letos. Ga. Millie Markun, ki tudi dobro pozna razmere v Združenih državah, poučuje deseti razred.

Slovenska šola je klasična kulturna organizacija in ravno zaradi tega so v zadnjih dveh razredih učenci seznanjeni z dogodki v matični domovini Sloveniji. V tem oziru deseti razred tudi uporablja Ameriško domovino kot izvor obvestil o raznih dogodkih v Sloveniji.

Pomembno je, da se mladina spozna med sabo, spozna in razume dogajanja v Sloveniji posebno še v tem času zgodovinskih dogodkov.

Gerhard Pikel, Ravnatelj

140-letnica Mohorjeve družbe

TORONTO, Ont. - Dne 28. oktobra je bila v Celovcu proslava 140-letnice delovanja Mohorjeve družbe. V Slomškovem domu so se za to priložnost zbrali številni koroški rojaki kakor tudi mnogi Slovenci iz vseh koncev sveta.

Celovec je po drugi svetovni vojni postal pravo stičišče slovenske kulture in hkrati tudi kraj veselih srečanj slovenskih rojakov iz vsega sveta.

Proslavo je organizirala Mohorjeva družba ter slovenska ljudska šola, ki domuje v Slomškovem domu. Važnemu kulturnemu dogodku so se odzvali osebe, ki veliko pomenijo v republiki Sloveniji in deželi Koroški. Navzoč so bili predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, deželni glavar Krištof Zernatto, škofa Egon Kapellari in Franc Kramberger, ministra slovenske vlade Janez Dular in Andrej Capuder, celovski župan ter številni slovenski in koroški kulturniki.

Osrednja točka proslave je bil govor škofa Kapellarija o pomembnosti kulture pri evropskem združevanju. Glasbeni točke so posredovali oktet iz Celovca ter otroci slovenske šole v Celovcu. Ob tej priložnosti so tudi odprli v prostorih Mohorjeve razstavo koroškega slikarja Valentina Omana. Umetnik je prepustil Mohorjevi 120 svojih originalnih del. Izšla je tudi njegova monografija.

Predsednik Mohorjeve dr. Pavle Zablantnik je zaslužnim Mohorjanom podelil Slomškova odličja za zasluge pri utrjevanju njenega poslanstva. Slovencem po svetu je bilo oddanih 12 odličij. Kanadski dobitniki so Mara in France Osredkar ter č.g. Janez Kopač CM.

Še posebej je slavnost obogatila prisotnost velikega števila slovenskih rojakov, ki so prišli, da izročijo g. Peterletu precejšnjo vsoto denarja za odpravo posledic vojne in za

druge humanitarne namene. Jože Slobodnik in Ludvik Stajan sta v imenu obolelega predsednika g. Viktorja Zerkoviča izročila denarno nakazilo \$400.000 kan. iz »Slovenskega sklada za pomoč Sloveniji«.

Svoja darila so tudi izročili predstavniki ZDA in Avstralije. Skupna vsota vseh je znašala 9.750.000 šilingov, ali v novi slovenski valuti tolarju 50 milijonov le-teh. Za tako izdatno pomoč slovenskih zdomcev se je g. Peterle lepo zahvalil in izročil zaslužnim posebna priznanja. Za kanadsko organizacijo je prejel priznanje Jože Slobodnik skupaj s svojo soprogo Daria.

Dran

Slovenska vojna in mir

(nadaljevanje s str. 10)

vleko duše, prispodoba, ki je našla svoj odmev v »levo« in »desno« mislečem in delujočem političnem organizmu civiliziranih narodov, naj torej za nas in nam podobne ne bi veljala? Edino Slovenci naj bi po nekih enostranskih, zgodovinsko nepreverjenih kriterijih še naprej dajali prednost levemu in levičarskemu pogledu na svet, potem ko smo morda v prejšnjih dobah grešili ravno iz nasprotnega? Kdaj bomo znali zgrabiti za vajeti obeh konj, levega in desnega, ob poznavanju in priznavanju prednosti enega in drugega?

Zdajšnja vojna, ko smo to umetnost malce poizkusili, a se že trudimo, da bi jo čim hitreje pozabili, bi nam morala vtisniti nekaj spomina na to slast in na to večščino. Tu se lahko enakopravno kosamo z evropskimi narodi, tu lahko prehitimo — in smo, kakor kaže, že prehiteli — druge južnoslovenske narode, ki jih utegne nespretna in predrzna vožnja vreči s ceste, v osamo ple-

(dalje na str. 12)

Hranilnica in Posojilnica »Slovenija«

618 Manning Ave., Toronto • 531-8475	739 Brown's Line, New Toronto • 255-1742	125 Centennial Pkwy N. Hamilton • 578-7511
torek-sreda 10am-3pm	torek-sreda 10am-3pm	petek 4pm-8pm
četrtak-petek 10am-8pm	četrtak-petek 12am-8pm	sobota 10am-1pm
sobota 10am-1pm	sobota 10am-1pm	

Vam nudi sledeče ugodnosti: dnevno obrestovanje vlog (Plan 24) • pogojne vloge (Term Deposit) • hranilne vloge z življenjskim zavarovanjem (shares/savings) • čekovni račun (P.C.A.) • odprta osebna in hipotečna (mortgage) posojila • R.R.S.P. • "line of credit" • "travellers cheques" • "money orders" • "utilities".

SLOVENIA PARISHES (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

Misijonska srečanja in pomenki

921. Predsednica Mary Coffelt od MZA

Milwaukee piše 4. novembra: »Kar odlašam s pisanjem, a danes sem prišla ravnokar iz bolnice, kjer sem obiskala g. Dragana. Že 14 dni leži v bolnici, pa ni nobene pomoči za njega. Ga. Dragan vsa izmučena sedaj gleda za kak res dober 'nursing home'. Sama ga ne more več privzdigovati doma in zato bo treba poskrbeti, da kaj zanj dobi ali vsaj čaka, saj je vse povsod zasedeno. Upajmo in molimo za naše bolnike, da se tudi njim obrne na boljše. G. Muršec leži brez noge že več mesecev v 'nursing home'. Enako Frank Mernik v drugem. Bog ve, kaj še nas vse čaka.

Na Misijonsko nedeljo smo imeli pri fari sv. Janeza prodajo peciva. Kuhinjo nam dajo brezplačno na razpolago. Hvaležni smo g. župniku o. Lovrencu Gromu, da nam pomaga. G. dr. Golé pa zna še posebej povabiti ljudi pri maši, da radi pridejo in kupijo pecivo.

Hvala Bogu, kar dobro je izpadlo, čeprav smo imele samo dopoldne po sv. mašah. Lepo so pomagale: Matilda Simičič, Mary Mernik, Tončka Cimermančič, Rezi Kotar, Sofi Rifelj, Elsi in Olga Galun. Hvala tudi vsem, ki so prinesle pecivo, saj za \$1065 ga mora biti kar precej. Tako smo tudi letos imeli blagoslov pri poletnem pikniku in je za nas v Milwaukeeju kar primeroma lep uspeh.

Piknik je prinesel \$11,182.75
Prodaja peciva 1991 1,065.00
Skupaj doh. \$12,247.75

Za Baragavo zvezo smo od tega darovali \$50.

Blagajniku Štefanu Maroltu smo v Cleveland poslali za misijone \$12,197.75. Odposlano je bilo vse v enem čeku.

Prilagam še ček za \$300 za vzdrževanje našega bogoslovca za eno leto.

Kako je kaj z gdč. Sonjo Ferjanovo? Upam, da je že okrevala in bo spet mogla zvesto sodelovati pri garanju za MZA. Želimo Vam vsi misijonski prijatelji iz Milwaukeeja čimveč zdravja in uspehov pri misijonskem delu. Sprejmite pristrčne pozdrave od vseh, posebno še od Mici.«

Vsem misijonskim garačem v MZA Milwaukee naj dobri Bog povrne številne žrtve za vse naše pionirje na terenu v misijonskih deželah. V kratkem bomo začeli pripravljati razdelitev pomoči za tekoče leto in upamo, da bo mogoče za Božič večino osrečiti s pomočjo za uboge in potrebne, zbrano po mnogih virih skozi tekoče leto.

Darovali so spet

M.P. iz Illinoisa \$100 za vse. Štefan in Barbara Zorc iz Rye, Colo., sta poslala \$20 v pomoč vsem potrebnim v misijonih. Iz Beamsvilla, Ont., je poslala M.P. kan. \$200 za naše misijonarje(-ke). Iz Dothana, Ala., se je oglasila ga. Matilda Tavčar: »Že dolgo se Vam nisem oglasila. Oprostite, sem vedno kje po svetu. Malo tu-

kaj, malo tam. Otroke imam raztresene po svetu in jih obiskujem, da tako ohranjam večjo povezavo med nami.

Mesec november je spet tu in čas, ko malo več mislimo na naše pokojne. Oni so nam bili v življenju dobri, zato se moje misli še bolj vračajo k njim tja v večnost. Prilagam ček za \$50 za tiste Majcenove duhovnike v Vietnamu. Prosim jih, če bi lahko opravili nekaj sv. maš za mojega pokojnega moža Ignacija in hčerko Heleno. Kadar Vam je mogoče njim odposlati, bo dobro. Sedaj Vas pa lepo pozdravljam, kakor tudi gdč. Ferjanovo. Zbogom.

Matilda Tavčar«

Sestra Ivana Cvijjin je poslala iz Subotice pismo in priložila serijo novih znamk svetilnikov iz Jadrana in Donave. Prišel je samo ovitek, vsebino je nekdo ukradel.

Lepo vse pozdravlja usmiljenka s. Marija-Andreja Šubelj iz Čileja, kjer so praznovali 25-letnico zavoda za otroke-sirote. Ona je sedaj direktorica ustanove. Poslala je tudi nekaj lepih znamk in v MZA vse lepo pozdravlja.

Iz Venezuele je pisal župnik Janez (Juan) Grilc, priložil lepe nove znamke in omenja, da bo drugo leto šel na obisk Slovenije, da pohiti na očetov grob. Oče, ki je vodil v Novem mestu uspešno trgovino za čevlje, je bil med prvimi žrtvami partizanov pred 48 leti. Omenja tudi, da je prišel v Venezuelo o. Hugo Delčnjak, OFM, da bi nadomestil g. Martina Pršo, ki je pri 80 letih ves bolan, a želi na fari umreti. Škof bi ga rad poslal v kak dom ali bolnico, pa ni lahko najti zanj primerne mesta. Ko je g. Prša kot begunec prišel semkaj, je prevzel najbolj ubogo faro v škofiji in ni dobival iz domovine nobene pomoči. O Hugo morda upa, kaj od tam dobiti, sicer bo težko vzdržal.

Gospod Franc Šeškar iz

Münchena pošilja zahvalo za prejete intencije, ki jih opravlja v pomoč MZA že leta z veliko ljubeznijo. Sredi oktobra se je udeležil sestanka vseh slovenskih duhovnikov iz Evrope v Freisingu, ki ga je vodil škof Pirih iz Kopra. Nekateri gospode je prvič srečal, druge pa spet po 30 letih, kot Čretnika, Kavalarja in Dejaka iz Francije. Vsem sotrudnikom MZA želi vse dobro in vse lepo pozdravlja.

Iz Dominikanske Republike piše g. Jože Mejač, CM. Pripravljajo se že na zasedanje CELAMA 12. oktobra 1992, ko bo med njimi sv. oče. Nad 300 škofov bo zborovalo in pripravljalo program, nekaj podobnega kot so sestavili popreje v Medelinu in Puebli. Gotovo bo še bolj konkreten in prilagodljiv dejanskim razmeram. Zavedajoč se napak in trdote pri osvajanju in pokorivti indijanskih ljudstev se Cerkev vedno bolj odmika od oblik triumfalizma. Naj zavlada bolj hvaležnost in ponovna

pripravljenost pri delu za novo evangelizacijo, ki je tako nujna za poglobitev verskega življenja teh narodov.

Takole nadaljuje: »Naša provinca žaluje. V Puertu Ricu so nam zločinci prve dni septembra ubili zelo delavnega misijonarja v starosti 65 let. V teku let je pozidal tri župne cerkve in sedem precej velikih kapel in v načrtu je imel spet nekaj novega, ko je bil določen za drugo župnijo. Kdo ve, koliko denarja je šlo skozi njegove roke. Med ubijalci, ki so iskali njegov denar, je bil tudi bivši ministrant, ki je imel prav do zadnjih dni odprta vrata v župnišče. Kam človek zabrede...»

Prisrčen pozdrav vsem, posebno Tebi in gdč. Ferjan. Tvoj hvaležni

Jože Mejač, CM.«

Ko želimo ob Zahvalnem dnevu drug drugemu vse dobro in Boga hvalimo za mnoge dobrote, bomo morda malo več mislili na vse te naše pionirje, ki nas v vseh koncih sveta zastopajo med božjim ljudstvom in darovali bomo lahko malo več, komurkoli že sami želimo, v pomoč pri delu.

Lazarist Štanta na Madagaskarju naj nas nastroji za sočutje v pesmi »Tvoj smehljaj«: »Naj budi se beli dan, se rojeva mrak zaspan, Ti ostajaš na zenitu, vedno v istem blagem svitu. Ker zatona ne poznaš, vedno mlado lice imaš. Nočni mrak Te ne sovraži... Tvoj smehljaj zvečer me blaži.«

13. oktobra je v Montrealu umrl velik ljubitelj ubogih, kardinal Emil Leger. Bil je nadškof v Montrealu, ko se je vsemu odpovedal in šel služiti gobavce v Afriko. Vse posmrtnice poudarjajo, kako veliko srce da je imel. Ne bomo sami večno srečni, če bo to držalo za nas, ko se nam leta življenja stežejo...

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

MALI OGLASI

Apartment For Rent

Lake Shore & E. 185 area. Modern. Lge. 1 bdrm apt. Appliances. Air cond. Garage. Quiet bldg. No children. No pets. Lease. \$350. Call 338-3205, (x)

House For Sale — By Owner

5 room + finished upstairs. 2 car garage + workshop + double lot. Waterloo, E. 165 area. Call 382-9759.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Publicistična dejavnost koroških Slovencev

Kakor za vsako narodnostno skupnost je tudi za koroške Slovence tiskana in javno v medijih izgovorjena beseda izrednega pomena.

Koroški Slovenci razpolagajo trenutno s tremi tedniki. »Naš tednik« in »Slovenski vestnik« sta politični glasili Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, »Nedelja« pa je verski tednik.

Publicistična dvotirnost je izraz politične razdvojenosti koroških Slovencev, ki je bila spočeta v povojnih letih, ko je slovenska levica, sledječ marksistično-komunističnemu imperativu povojne Jugoslavije in Slovenije skorajda slepo vnašala novo ideologijo tudi med koroške Slovence.

Izročilo Narodnoosvobodilne borbe je bilo tudi na Koroškem pod taktirko komunistov, čeprav so seveda posamezni člani gibanja bili predvsem borci proti nacionalsocializmu in za narodnostno osvoboditev, nikakor ne za ideološko zmago socialistične revolucije.

Danes je »Slovenski vestnik« glasilo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, torej strešne organizacije levičarsko usmerjenih Slovencev. Kratkotrajni poskus, da bi Slovenski vestnik izhajal dvakrat tedensko, je bil že po kratkem času opuščen iz finančnih vzrokov, nenazadnje tudi zaradi omejenih možnosti profesionalnega časnikarskega dela.

S podobnimi problemi se otepa tudi »Naš tednik«, ki izhaja iz tradicije povojne »Koroške kronike« in »Našega tednika«. To glasilo Narodnega sveta koroških Slovencev zagovarja danes politiko samostojnega nastopa koroških Slovencev pri občinskih, deželnozborskih in drugih volitvah regionalnega pomena. Tudi »Naš tednik« je — zaradi razmeroma nizke naklade — obremenjen z vprašanjem financiranja. Medtem ko izhaja »Slovenski vestnik« v tiskarni Drava, je vsa dejavnost okrog NSKS, torej tudi izhajanje NT, vezana na Mohorjevo, ki predstavlja najstarejšo založniško hišo na Koroškem.

Najkvalitetnejši tednik z zadovoljivo naklado — sam prihaja tedensko v več slovenskih družin kakor »Slovenski vestnik« in »Naš tednik« skupaj — je »Nedelja«. S svojim široko razpredenim uredniškim konceptom je »Nedelja« zanimiva za domala vse koroške Slovence, ki žele dobiti poleg cerkvenih vesti kulturnopolitične informacije z verskega gledišča.

Najstarejša literarna revija je »Mladje«, ki jo je pričel izdajati renomirani koroški avtor Florjan Lipuš leta 1960. Osnovna motivacija avtorjev, ki so se sprva predstavili s psevdonimi, je bila narodnobuditeljska. Kasneje je revija dobila izrazito družbeno-politično obeležje. Ko je glasilo zašlo v krizo, finančno in organizacijsko, je Florjan Lipuš

25. maja 1981 izdal črno številko »ob ukinitvi revije mladje«. Peščici kulturno zainteresiranih avtorjev pa je potem le uspelo, da je »Mladje« ponovno zaživelo in izhaja do današnjega dne v bolj ali manj rednih presledkih.

Krščansko orientirani koroški Slovenci so vsa leta pogrešali revijo, ki bi prikazovala svet iz njih gledišča. Tako je po dolgi prizadevanjih prišlo jeseni 1983 do ustanovitve »Celovškega zvona«. Ta revija, ki sloni na načelih vseslovenstva — urednike ima Celovški zvon v Celovcu, Ljubljani, Trstu, ZDA, Kanadi in Argentini — je opravljala prav v času slovenskega osamosvajanja in osvobajanja pomembno katalizatorsko vlogo. Dolej — do junija 1991 — je izšlo 31 števil, 4 letno.

Za šolsko mladino izhaja že 41. leto glasilo »Mladi rod«, ki je zlasti osnovnošolcem prikopno dvomesečno čtivo. Vse več je v Mladem rodu domačih avtorjev, zlasti med učiteljsvom.

Poleg omenjenih publikacij izhaja na Koroškem še »Naša luč«, revija, ki jo oblikuje predvsem slovenska emigracija, »Kladivo«, ki je glasilo skrajne slovenske levice, občasno tudi še razni študentski (npr. »Punt«), dijaški in drugi mladinski listi.

Avstrijski radio v Celovcu ima poseben oddelek za slovenske oddaje; v povprečju oddaja dnevno skorajda eno uro radijskega, tedensko pa (od aprila 1989) še 20 minut oz. pol ure (od 01. 01. 1991) televizijskega sporeda v okviru regionalnih oddaj.

dr. Reginald Vospersnik
Članek je izšel v brošuri koroškega odbora za SSK junija 1991.

Slov. vojna in mir

(nadaljevanje s str. 11)

menskega spopada.

Torej je dobro videl naš pesnik Oton Župančič, naivno o mamljen od prihodnosti kraljeve troedine Jugoslavije, ko je zapisal, da Slovenec, »najmlajši brat, pojde za vse tri srečo iskat...«?

To pot mu morda ne bo treba na tuje.

MALI OGLASI

For Sale

1925 Mervar Button Box
Accordion. Mint cond. Must see to appreciate.
Call 481-8197. (47-48)

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. Call 481-6929 or 531-8336.

Open Sunday 1 to 4

18409 Hiller

3 bdrm brick single. 2 car garage.

Open Sunday 1 to 4

26200 Lake Shore Blvd.

Euclid brick double. 3 bdrms each suite. Owner broker.

George Knaus Realty

481-9300